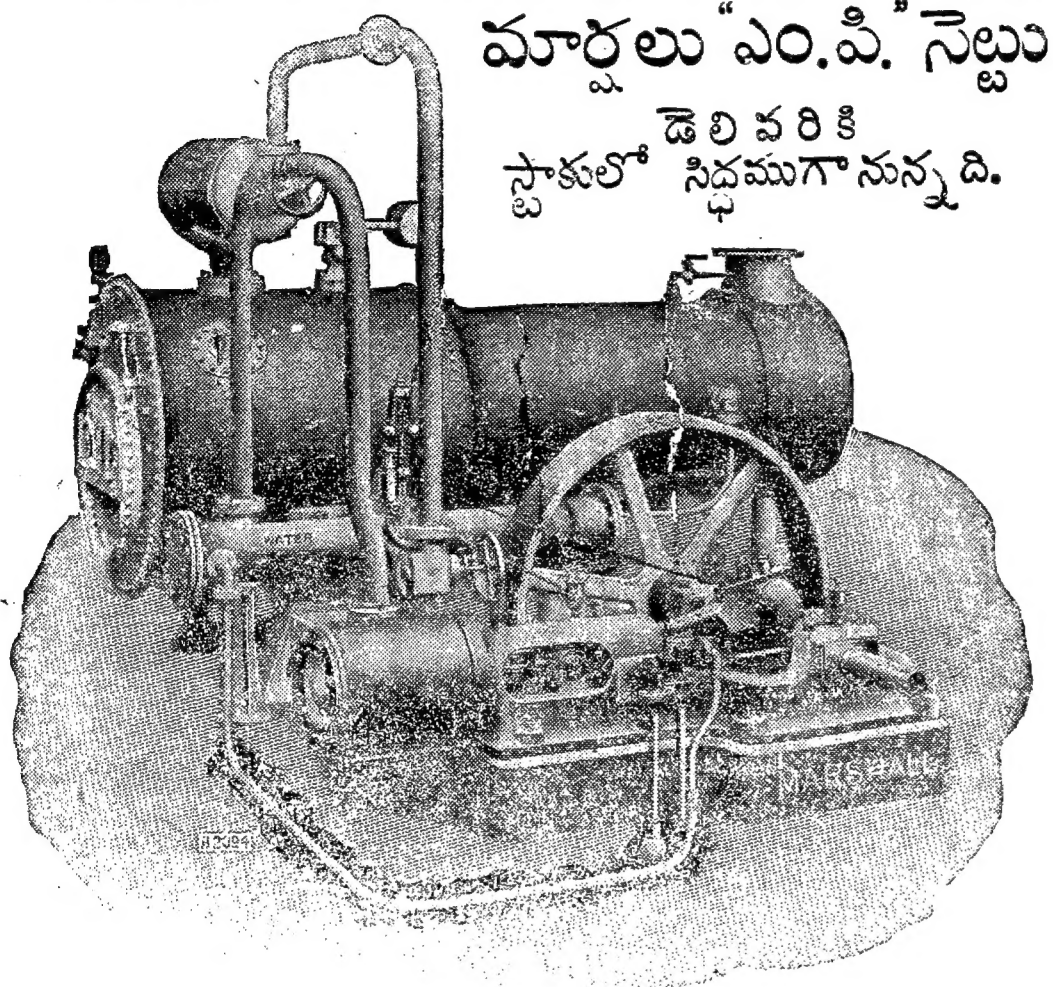

౩౦౧౪౩౬

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 7. { చెన్నపట్టణము 1921 వ సం॥రం ఫిబ్రవరి నెల 5 తేది శనివారము } No. 255
 సంపుటము. 2 { రాష్ట్రసామంతుల పుష్కరములను బహుళ శ్రవణాదశి ౧౩. } నంచిత ౨౫౫

మార్వలు "ఎం.పి." నెట్టు

డెలివరీకి
 స్టాకులో సిద్ధముగా నున్నది.

అమృతాంజనము

తంబూలములకు ప్రసిద్ధి కలిగినది. ఇతర వీరిధమున నొప్పులను కూడ యీ అమృతాంజనము వాడి వంత మాత్రమున కలుగును. మొత్తము ౦-10-౦ అనబడు.

మోహినితైలము

సీసా 1-౩ ౦-12-౦.

తామరతైలము

డబ్బి 1-౩ ౦-౩-౦

వండ్లపాడి

డబ్బి 1-౩ ౦-౩-౦

బాయిలర్లు, ఎంజిను, సూపర్ హీటరు, స్టీం, వాటర్ వైవింగు మొదలగువాటిలో పయిన ఉండునది మార్వలు "ఎం. పి." మార్తి నెట్టు యొక్క- వివరణము ధరలకు ఇతర వివరములకు ఈ దిగువ చిరునామాకు దరఖాస్తు లంపుకొన వలెను.

మార్వలు సన్యు & కో (ఇండియా) లిమిటెడ్

బాన్ డన్: బెజవాడా, తంజావూరు.

నెం. 9 సెకండు లైను బీచ్, మదరాసు.

అమృతాంజనం డిపో,

బొంబాయి . తిరుకాణం.

మణిఆయిల్

అయిల్ గ్యాల్వెనిజేషన్ లెటరు (ప్రతిమాత్రం ఉపయోగము)

జేమనునది అయిల్ దనమును తుట్టించి బహుళమైన ఖాగములను బలపరుచును. జేమను, కేంబు, బాబు, కండ్లు, పీటిక గలను ముండు శుభములేనీ మెడలును చల్లచేయును. మూలకరణములని దుర్బాంశమును త్రొవ్వకు ఈ నూనె దుర్బుటకు కరణము. నెట్టికి చదునుటకు నెండుకలు రాతముండుటయే నాక మృదుత్వము నిచ్చి వాన్ని కలిపించును.

వైద్యకౌశ్రీ మణిఆయిల్ గోనింగర్,

అతనిస్వగ్రహ కోవ శాలం, 267, బ్రాహ్మ, తిరుకాణం.

మీ వైద్యునికి

ప్రైవు సోజను అను దివ్యోషధము

అతిమూలమునకు పేరుపోయిన వని తెలియును. ఇది దివ్యుని శాస్త్రోక్తముగా తయారు చేయబడినందున ఈ వ్యాధిగలవారికి వంటిగుండును నిచ్చును, మీ వైద్యుని వలన అడుగును.

ఇన్ని మందులమార్గముతో తోరమును.

మీ వైద్యునికి

హోరోటోనుసు (2140)

గురించి బాగుగా తెలియును. లెక్కలేని వును ఖని, స్త్రీలు అనాగ్రతచే పోగొట్టుకొనిన ఖని మును క్లిష్టముననే పొందవచ్చును. తప్పక దీనిని వాడును.

ప్రతి మందులమార్గముతో ఇది వెలను బోరతును.

G. W. Carrick Co., NEWYORK.

అమృతాంజనం డిపోవారి ఔషధాలయమునందు అమృతాంజనం తామరతయిలం మోహినితయిలం దంతమార్జము మొదలగు ముఖ్యోషధములే గాక ఇతరము లగు మందులు కూడ అనేకము లున్నవి. కావలసినవారు కేటలాగును తెప్పించి చూడవచ్చును. కేటలాగును కోరికచో తక్షణం పంపెదము.

అమృతాంజనం డిపోవారి సుందరమైన 1921 ఉపయోగమైన క్రొత్త క్యాలండరు

విక్రయమునకు సిద్ధముగనున్నది.

క్యాలండరు వెల 1-కి 0-4-0 వి. పి. ఖర్చులు సహా 0-6-0

వెంటనే వ్రాసుకొనవలయును.

తామర తైలము	పండ్లపొడి	మోహనితైలము
డబ్బి 1-కి, 0-6-0	డబ్బి 1-కి, 0-2-0	సీసా 1-కి, 0-12-0

అమృతాంజనం అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము

దగ్గు, శైత్యము, పడితము, రొమ్ముపడితము, తలనొప్పి, వాయువునొప్పులు, పొట్టు, బెణుకులు, బిళ్లలు, మొదలగు నొప్పులకు దివ్యమృతము.

చక్కనిడబ్బితో సహా వెల రూ. 0-10-0 డబ్బా 1కి రూ. 6-0-0 పోస్టుఖర్చులు వేయి.

అమృతాంజనం డిపో, మద్రాసు.

టోకుగా తీసుకట్టి వర్తకులకు, దుకాణదారులకు ఇది మంచిపనుయము!

జిన్న! జిన్న!! జిన్న!!!

ఇప్పుడే వచ్చినది.

మేలైన రకము పాను బకటికి రూ. 110. చిల్లరగా తీసిన తులము ఒకటికి రూ. 2.

ప్యాకింగు, పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

కమిషను దరఖాస్తులకు ఈ క్రింది వివరములు పంపుకోవలెను.

Manager, William & Co., 109 Frere Road, BOMBAY.

మిక్కిలి ప్రవృత్తిగల వారికియే ఈ గ్రంథమును తెలుసుకొనవలెను. ఇది మనకు మనకు తెలియజేయుచున్నది. మనకు తెలియజేయుచున్నది. మనకు తెలియజేయుచున్నది.

కామినీయా ఆయుర్వేదము (విజ్ఞప్తి)

ఈ గ్రంథమునందు మనకు తెలియజేయుచున్నది. మనకు తెలియజేయుచున్నది. మనకు తెలియజేయుచున్నది.

కామినీయా ఆయుర్వేదమునందు మనకు తెలియజేయుచున్నది. మనకు తెలియజేయుచున్నది. మనకు తెలియజేయుచున్నది.

ఈ గ్రంథమునందు మనకు తెలియజేయుచున్నది. మనకు తెలియజేయుచున్నది. మనకు తెలియజేయుచున్నది.

ఈ గ్రంథమునందు మనకు తెలియజేయుచున్నది. మనకు తెలియజేయుచున్నది. మనకు తెలియజేయుచున్నది.

అభయమెందున్నది? (1045)

అమృతాంజనం డిపో

కలరా, డేగు, ఇకప్టయోజా

ఇత్యాదులకు వేగిగాని భయమువలదు.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

కాశ్మీరీయవైద్యశాస్త్రమునందు మనకు తెలియజేయుచున్నది. మనకు తెలియజేయుచున్నది. మనకు తెలియజేయుచున్నది.

కలరామందులు, డేగుమందులు, ఇకప్టయోజామందులు.

వైద్యరత్నము	రూ. 1-2-0	వైద్యరత్నము	రూ. 2-2-0	వైద్యరత్నము	రూ. 1-12-0
విషము	రూ. 0-12-0	విషము	రూ. 1-2-0	విషము	రూ. 1-12-0

ఇంకను అనేకమందులు గలవు. వ్యాధిగ్రస్త-పోషక భిక్షులు ప్రత్యేకము. వ్యాధిగ్రస్త-పోషక భిక్షులు ప్రత్యేకము.

వంటి వివరములు: మండిట్, మదరాసు. మేరేజు, అమృతాంజనం డిపో, మద్రాసు. 35, అచార్యుల గో. పి. డి. చౌదూరు.

పాశ్చాత్య వెంకటాచలపండితుల అమృతాంజనం సిద్ధాంతము లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలవలె

సర్వోత్తమ గుణములు కలిగిన వైద్యగ్రంథము. ఇది మనకు తెలియజేయుచున్నది. మనకు తెలియజేయుచున్నది. మనకు తెలియజేయుచున్నది.

ఈ గ్రంథమునందు మనకు తెలియజేయుచున్నది. మనకు తెలియజేయుచున్నది. మనకు తెలియజేయుచున్నది.

శ్రీ శీతారామవైద్యశాల

(201-536) మైసూరు.

వంటి వివరములు: "వంటి" మైసూరు.

నమ్మకము

బంగారు, వెండి, రత్నములు

నగలును ఇతర వస్తువులును

వాదకు యిచ్చిన వస్తువులను వైద్యులు ఇచ్చుచును.

ఉమ్మడి-రామయ్య శెట్టి,

గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,

25, వైద్యులగోడ, మదరాసు.

నగలు వాణిజ్యముగాను పూచీతోడను సరియైన భరణులకు తయారు చేసి ఇచ్చుచున్నది. మనకు తెలియజేయుచున్నది. మనకు తెలియజేయుచున్నది.

మలయచందనము

గనేరియా అను తెగతోగలనకు మరలము.

ఇతరములేను. వివిధరీతిలో తయారు. ఎలుపు, తెలుపు, పచ్చు అను మూడు విధములు. తెగతోగలనకు మరలము పూటలలో మూయును. శ్రీల దునుకు వ్యాపకులకు కూడ ఇది రాకొనవలెను.

డబ్బి 1-కి వెల 2-4-0.

1. చందీన్ కొమ్ము 8-0-0
2. ఇతరములేను (మూల కొక విధముగను) సీసా 0-8-0
3. అమృతగుటికలు (100 కాంబాలు మూలము) 0-4-0
4. కాగరభండము (రీతిలో తయారు) డబ్బా 2-0-0
5. ఇతరములేను (ఇతరములేను, కడుపుబ్బరమునకు) 0-8-0

సుధాసారము సీసా రూ 2-4-0

సహాయకి వైద్యులము అమృతము.

గంధర్వశార్వసీ, రాయవరం, (గోదావరి)

సుందరమైన 1921 సం. క్యాలండరు
ఇది మనకు తెలియజేయుచున్నది. 8-8 రూ 0-8-0
8-8 0-15-0 12-8 రూ 1-10-0 వి. పి. ఖర్చు లేదు,
(3 అం బిళ్లలు కంపెనీ 1 పం వెదము)
పి. పి. ఎ. అందు కో., వెండి. (వెల్లుడు బిల్లా)

10 రోజుల వరకు మాత్రమే.

సైకిల్ వ్యాపారమునందు మేము పొందుచున్న అభివృద్ధిని చూచి ఇతరులు అనూహిత చెందుచున్నారు.

మరియు యేలాటి సంశయములేక ప్రస్తుతము మా వద్ద ఒక గొప్ప సైకిల్ స్టాక్ ఉన్నది.

మారకపు ధర అనుకూలముగా నున్నచో మేము వాగ్దాతగా కొనివెందుకు మిక్కిలి సంకేపించెదము.

ప్రస్తుతము రూ. 100-కి రూ. 40 వంతున తగ్గించి అనేక సైకిలులను విక్రయించుటకు మేము శక్తిగలిగి యున్నాము. ప్రస్తుతము వీటిని కొనియింటిన ఈ ప్రకారము విక్రయించుటకు మాకు వీలులేక యుండెడిది. అడిగినవారు విక్రయించు ప్రతి సైకిలును మిక్కిలి సమృద్ధిమైన దనియు ప్రసిద్ధి కెక్కిన వారిచే తయారు చేయబడిన దనియు జ్ఞాపక ముంచుకొనుడు.

సిపార్సచేయుటకు యోగ్యతలేనట్టి సైకిల్ ను మేము ఎక్కువకు ఎట్టి ధరకై నను అమ్ముట లేదు.

ప్రస్తుత ముందు మారకపు ధర లనుబట్టి కొనిన ఈక్రింద తెలుపబడిన లాభమును మీరు పొందుదురు:-

	అడిగిన రికార్డు అమ్మకము ధర.	మీరు పొందు ఆదాయము.
వీరియల్ స్టాండర్డ్ రోడ్ స్టర్క్ ... రూ. 258	రూ. 177-8-0	రూ. 80-8-0
వీరియల్ స్పెషల్ రోడ్ స్టర్క్ ... ,, 257	,, 196	,, 79
కై నాచ్ సాఫులర్ నెం 23 ... ,, 240	,, 175	,, 65
హున్సర్ సాఫులర్ ... ,, 217-8-0	,, 165	,, 52-8-0
యూనిటి రోడ్ స్టర్క్ ... ,, 220	,, 180	,, 40
కెవెరి రోడ్ స్టర్క్ ... ,, 235	,, 180	,, 55
హంబర్ సాఫులర్ మాడల్ ... ,, 275	,, 185	,, 90

మీరు పొందు ఆదాయమును గమనింపుడు. సైకిలు, సైకిల్ దీపములు, గంటలు, ఉపకరణములు మొదలగు వాటియందు సాధారణముగా గొప్పలాభమును పొందుదురు.

మీరు 1921-వ సంవత్సరము జనవరి నెల 15-వ తేదీనుండి ఫిబ్రవరి నెల 15-వ తేదీవరకు వచ్చిచూచిన 1,000 సైకిలు విక్రయించబడియుండును.

అడిసన్ కంపెనీ లిమిటెడ్.,

మాంటురోడ్, మద్రాసు.

కొత్తూరునందలి ఆంగ్లీకాని విద్యాలయము.

ఈ విద్యాలయము 12-10-1912 నాటికి ప్రారంభించబడినది. విశ్వవిద్యాలయము నాడు యిప్పటికి దీనికి కళాశాల వట్టము నుసంగిరి. ఇచ్చట విద్యకరణ కళాశాల విద్యార్థి పరీక్షలకు కేసు నొసంగబడుచున్నది. సాహిత్యకరణకు కూడా కేసు లాగున యోగ్యతా వట్టము నుసంగిరి ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఉపాధి కల్పింపజేసిన కొందరి స్వయం, భృత్యాశ్రయము, జ్యోతిషము, యాజ్ఞానివిద్యలుగూడ నేర్పబడును. ప్రస్తుత ప్రాజెక్టు ప్రకారం దీనికి 9 గురు శిష్యులుగల విద్యాలయం యొక్క గలదు. ఈ శిష్యులు 5 వందల కొరకు నియమింపబడు చుండును. కల్లాప్రగడ సూర్యనారాయణరావు వంతుల గారు (ప్రిన్సిపల్) గారు మహాపాఠ్యము కల్పించుటకు రానుకాశ్రీ గారు వైస్ ప్రెసిడెంట్ గారు మరొకరినక కాశ్రీగారు లి.వి. వియల్ గారు ఉపాధ్యాయులుగా వున్నారు. దీనికి భోజన వసతిగూడ యొకటి చేర్చబడియున్నది. దీనికి మాత్రమే సోమ రాజుగారు భోగరాజు కొడంగరాజుయ్య గారు 6 వేల రూపాయలు వైచిత్ర్యం కల నొసంగిరి. ఈ విరాళమును, యింకా కొంతద్రవ్యమును చేర్చి నవవేల రూపాయలకు 24 యెకరల భూమి పునఃకల్పించుటలో కొనబడింది. ఇందుకు గాను 1550 రూపాయలు అప్పజేయబడినది. (ప్రిన్సిపల్ కల్లాప్రగడ సూర్యనారాయణరావు గారు వైట్ 7 వేల రూపాయలు జేడి ఉదారముగా వదలికొని సాధారణ యువనియు క్రగా నొసంగిరి. విద్యార్థుల మింగున పూర్తియగుటకు 2 వేల రూపాయలు కావలసివచ్చును. అది పూర్తియైన 2500 రూపాయల దొరకనుకారి సహాయము లభించగలదు. వెంట్రూపాశ్రయము కిమ్మకుటయు పుస్తకభాండాగార మొకటి కలదు. కీర్తి కేసులైన ద్రావణంరాజు వెంకటచలంబి కేర్లగారి తాలూకు 4 వేల రూపాయల విలువగల గ్రంథభాండాగారము దీనికి సంక్రమించులాగున కప్పజేయబడుచున్నది. చాతుర్యములవాటికిని జాతివరుసలేక విద్య నేర్పబడును. (బ్రాహ్మణేతరులలో ప్రభుత్వము ఒక కమ్యూనికేషన్ మార్కెటు విద్య నర్వహించుచుండెను. ఇందు 20 వందల ఆధ్వర్యమున్న పుక్కు మునుగా వసజేయబడును. బాంబర్ భోజనవసతికిని ఉపాధ్యాయుల జీతములకును ఆదాయము నెల 1-కి రెండురూపాయలైన

గావలెను. గవర్నమెంటు గ్రాంటు పాలు 1 కి 150 రూపాయలు కాపీకనుకూర్చి 180 రూపాయలు భూమిమంజురీ వ్యాప్తమునకిది పాలుకు 600 రూపాయలైన ఆధ్వర్యమునకీ ఆదాయముకలదు. మిగిలిన సామ్యంకము వైసుండి కావలసినదే. భోజనోపాకార తే నేమి ఆధ్వర్యమునకీ వైసు పాలు 1 కి 160 బస్తాలు భాగ్యము కాశ్రీకము గవర్నమెంటు సాధియేర్పడినది. ఇప్పుడి ధరలనుబట్టి నెల 1 కి 100 రూపాయలు ఆదాయము కొనవచ్చును. 98 ఎకరముల భూమిని 15 వేల రూపాయలకు కొనుట కేర్పరచుకొని జేతువై. సాధారణది కిమివాడు కరారు నామా ప్రాయించుకొని యున్నాడు. ఈ సామ్యం కి మునుములలోపున వైసుండి వస్తావేజు ప్రాయించుకొనవలసి యున్నది. ఇందులకై విద్యాలయము ఉదారంతులవై సాధారణది వేసున్నది. కావున నుండున్న సర్వవిధముల లోడ్చేది విద్యాలయమును స్థిరజీవిగావేసి జాతీయవిద్యా లాభమును జేతనునకు నడుమార్చెదగాక యని కోరుచున్నాము.

కేసులుపాపాగారి ప్రకటనలు

కాంప్టాటివోపిలు, ఫిబ్రవరి 1.- విజేతములు కుర్చీ రాజ్యమును విడిచిపెట్టి పోవలయుననియు, తులమ్మల కొండ నవ్వవరసముల ఇచ్చుకొనవలయునని కొందర వరపును రద్దుకలవలయుననియు, విధించుటయేగాక కాంప్టాటివోపిలు మంత్రివర్గమునకు తమవరపులను రాజీనామా నియమలయనని నూడ కేసులు పాపాగారు పట్టుకట్టుచున్నాడు. కాంప్టాటివోపిలు మంత్రివర్గము ప్రజాప్రాతినిధ్యమునకు కాదని ముస్తాఫా కేసులగారు వాదించుచున్నారు. అంగోరా ప్రభుత్వమునా రాక్కరే అందెనునకు ప్రతినిధులను సంకలయించును. కులము కాంప్టాటివోపిలును విడిచిపెట్టి ప్లాంట్లను నందు స్థిరనివాస మేర్పరచుకొనవలయును. అప్పుడు మన్న విజేతము వైస్యములన్నయు వెంటనే తొలగిపోవలయును అని నూడ వాడు కొందరి. సుధిరాయలారములు జరుగుచున్నంత కాలము వైరీషియాలోని పరానవాటిలోను, మెసా వెటేరియంలోని బ్రెజిలువాటిలోను యుద్ధము జేయవలసి కేసులుపాపాగారు తులమ్మ జాతీయవాదుల కాజ్ఞాపించిరి.

నవ్వవరసర నిబంధనలు

అమెరికావారి అభిప్రాయములు న్యూయార్కు, ఫిబ్రవరి 2:- జర్మనులు వైల్లింగ్టన్ జాతీయతకంటె ఎక్కువ సామ్యమును పుచ్చుకొనుటకు విక్రయించవారు ప్రయత్నించుచున్నట్లు నవ్వవరసరనిబంధనలు తెలుపుచున్న వని అమెరికా జాతీయ ప్రాయమున్నది. గొప్ప రాజ్యాంగ కేసుల నూడ అటువలె భావించుచున్నారు. ఈవరకులకును అమెరికా యుక్తరాష్ట్రాల వ్యాపారమునకు కొంతవత్తును కలుగునని వారి యుద్దేశము. ఎగుమతులవై నుండునని నేయుటకున జర్మనీకుండి అమెరికా వంతు ఎగుమతులు తగ్గిపోవుననియు, అందుకున జర్మనీ ఎక్కువ ముందుకవార్ధములను కొనబాటక పోవుననియు, జర్మనీ మరల అభివృద్ధి మొదలుపెట్టి అట్టి వార్ధములు చాల అవసర మగుటచే వారి యభివృద్ధికి భంగము వచ్చుననియు చాక్కరు నిల్చున గారి వత్తిక న్యూయార్కు విరట్టు ప్రాయమున్నది. న్యూయార్కు వైస్య ఇట్లు ప్రాయమున్నది. “మిక్రమందలివారు జర్మనులయొద్ద పుచ్చుకొన్న నోటు కాగితములను మార్చి తమకు కావలయు ఆవారకవార్ధములను కొనుటకు ప్రయత్నించునపుడు ఈవరకుల ఫలితమును విదితము కాగలదు.

జర్మనీ మరల యధాప్రకారముగా వర్తము చేసి కొనగలుగుటకంటె మిక్రమందలి వారట్లు చేసి కొన గలుగుటవలనను, అమెరికా కెక్కువ లాభము గలుగగలదని గల విశ్లేషణల వత్తిక “టిరీయ్యును” ప్రాయమున్నది. నవ్వవరసరద్రవ్యము నిచ్చుకొనుటకు తగిన సాధార్యము జర్మనీకి గలదనియు, అది నవ్వవరసరముల వైస్యమును వైల్లింగ్టనుకున ప్రపంచ వర్తకవ్యాపారము లంబడికి గొప్పలాభము గలుగగలదని న్యూయార్కు వార్తా గాన వెలసింది.

జనవరి 23 క తేదిలో అంతమైన వారమునందు ఒక్కలందెను నగరములో 21 య నిద్రవత్తు జబ్బు (స్టీఫింగ్ నిద్రవత్తు) వలన మరణించిరి.

(కోర్తగా వర్తములో చచ్చుటగారికి వెర్రి అత్తి వార నెటకలను ముక్కుందు అనితలుకుటచే చాల హాస్య ప్రభుత్వమువారి యిప్పటి వికమర్శమునకు చాంభంగము కల్పించి అందరూ అనుకొనచున్నారు.

ఇ వ్వు డే వ చ్చి న వి.

ఉన్ని శాలువలు : కాన్ పూర్, అగ్ని దేవి, కాశ్మీరము శాలువలు ధర 1-టికి రు 8కిలు అంతకంటె అధికము.

ఉన్ని మఫ్ లర్లు : వివిధమాదిరీలు, రంగులు గలవి. ధర 1-టికి రు 3-4-0 అంత కంటె అధికము.

వాయిల్సు అండు మస్లిన్సు : పలువిధ అందమైన మాదిరీలు, రంగులు గలవి. జాకెట్లకు, రవికెలకు ఉపయోగమైనవి.

(దరఖాస్తు పంపిన సాంపిల్ పంపబడును.)

చల్లారాం గైయాకాచందుగారు

గుణమునకు, ధరకు 30 సంవత్సరములకు పైగానే ప్రఖ్యాతిగడించినది.

నెం 9, 10, 11 రటన్ బజార్ రోడ్, జూరిటాను, మదరాసు.

శివరాత్రి, ముంబై

ప్రకటన.

7-వ తేది సోమవారము మహానాదయ పర్యవసాన మగుటచే ఆనాడు ఆంధ్రప్రదేశ్ వెలువడదు. సంపాదకుడు.

ప్రకటన

ఇందు క్రింది సంవత్సరాది సంచిక సంవత్సరాది దినమునకు వెలువడును. ఈ సంచిక ప్రస్తుతకల్పితుల కనుగుణముగను, నుపయోగ కరముగను రమ్యముగను నుండగలదు. ఇందు ప్రకటనల వేయవారికి మంచిలాభము రాగలదు. కావున ప్రకటనల సంపాదకచేడి వారెల్లరును ఈ నెలాఖరు లోపున ప్రకటనలను పంపవలయును. ధరలు మున్నగు వివరములు వ్రాసిన పెంటనే పంపబడును. మేనేజరు.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1921-వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 5-వ తేది కనివారము.

ఆబ్కారీ రివిన్యూ

1919-20 సంవత్సరమున, ఆబ్కారీ రివిన్యూ పరిపాలన మేరీతన జరిగిన వివరించుచు, రివిన్యూ బోర్డువారికి నివేదికను ప్రచురించిరి. ప్రజల ధార్మిక నైతికాభివృద్ధికి ప్రధాన మని ఎంచెడివారికి నివేదికము, మిగుల విషాదము గలిగించక మానను. ఆబ్కారీ రివిన్యూ వృద్ధియైనకొలదియు, ప్రజల దుస్థితిగూడ హెచ్చగుచున్నదని తలంపవచ్చును. ప్రభుత్వపురాబడి కిది యొక అనుకూలమార్గముగావచ్చును. కాని ప్రజల నది యధోగతి పాల్పెయ్యుచున్నదనుట నిశ్చయము. దేశీయ మద్యములను విక్రయించెడి అంగడులసంఖ్య 1910-11 సంవత్సరమునుండియు రానురాను తగ్గుదల జూపుచున్నది. ఇది యభివృద్ధిమాత్రమని కొందరెంచెదరేమో! వినియోగముయిన మద్యపు కొలత 1910-11 సంవత్సరమునుండియు క్రమక్రమముగ హెచ్చి 1919-20 సంవత్సరమునందు మిగుల హెచ్చిపోయెను. 1910-11 సంవత్సరము నందు 1588 పేజీ గ్యాలనులు వాడబడెను. అప్పటి నుండియు గ్యాలనులసంఖ్య హెచ్చి, 1919-20 సంవత్సరమునందు 1959 గ్యాలను లయ్యెను. అందుచే అంగడులసంఖ్య తగ్గనని సంతసించి లాభములేదు. నివేదికవత్సరమున ప్రజలు 100-కి సుమారు 5 గ్యాలనులవంతున త్రాగినటుల మదింపు వేయబడినది. రివిన్యూ 1910-11 సంవత్సరమునందు గ్యాలనుకు 7.40 నుండి పెరిగి పెరిగి నివేదికవత్సరమున 11.13 అయ్యెను. వెనుకటి వత్సరమునకన్న నివేదిక వత్సరమున వాడిన మద్యము దాదాపు 10-కి 19 వంతున పెరిగెను. త్రాగుడువాడుక, చెన్నపురియందును, సిరిగిరులందును, కడపయందును విశేషముగ గలదని నివేదికము చెలుపుచున్నది. తై సెన్నుకు దీను కొనిన చెల్లసంఖ్యగూడ, వెనుకటికన్న విశేషముగ పెరిగెను. హైదరాబాదునుండి వచ్చిన దిగుమతులు 21990 గ్యాలనులనుండి 55275 గ్యాలనుల వరకు పెరిగెను.

అన్నిజిల్లాలలోను మద్యపు రాబడి హెచ్చుదల జూపెను. కాలమానము సరిగనుండుటయు, కనివారలకు మంచి వేతనములు లభించుటయు కారణమని రివిన్యూ బోర్డువారు చెలుపుచున్నను, వారి వాక్యములు అనుభవవిరుద్ధములుగ నున్నవని చెప్పవచ్చును. 1919-20 సంవత్సరమునందు మొత్తపురాబడి 249,16,670 రూపాయలయ్యెను. 1918-1919 సంవత్సరపు రాబడి రు 215,84,195 లయ్యెను. నివేదిక వత్సరమున విదేశమద్యపు దిగుమతు లతిశయము జూపెను. నల్లమందు వాడుకయు, నల్లమందును విక్రయించెడి అంగడుల సంఖ్యయు కొంచెము తగ్గుదల గనుబడిచెను. గంజా, భంగువాడుక అతిశయించెను. అంగడుల సంఖ్య దగ్గినను, నల్లమందు వెనుకటికన్న విశేషముగ ఖర్చు అయ్యెను. రాబడి చూతమన్న ఇంత ఎక్కుడురాబడివదివత్సరములలోనిదివరకెన్నడును చేకూరియుండదు. మొత్తపురాబడి రు 15,45,607 లయ్యెను. ఆబ్కారీ రివిన్యూ అంతయు కలసి, నివేదిక వత్సరమున రు 532,56,827 లు రావలసి యుండగ, రు 531,08,591 లు వసూలయ్యెను. ఈ మొత్తములో రు 148,910 లు వెనుక రావలసిన బాకీలు. రు 529,59,681 లు కరెంటు డిమాండు క్రింద వసూలయ్యెను. రు 59,482 లు రానిబాకీ క్రింద త్రోసివేయబడెను. సంవత్సరాంతమున రు 375,969 లింకను నసూలుగావలసి యుండెను. 1920 సంవత్సరము జూనుమాసాంతము నాటికి రు 167,800 లు మాత్రమే వసూలు గావలసి యుండెను. తల యొకటింటికి రు 1-4-6 ల ఆబ్కారీ రివిన్యూకన్న ప్రజలపై బడినటుల తెలియుచున్నది.

ఇందుకు సంబంధించిన నేరముల సంఖ్యయు వృద్ధిగాంచినది. 1917-18 సంవత్సరములో 15000 నేరములును, 1918-19 సంవత్సరమున 15050 నేరములును, 1919-20 సంవత్సరమున 15,684 నేరములును రిపోర్టు అయ్యెను. ఒకవంక ఆబ్కారీ రివిన్యూ హెచ్చగుటకు మార్గముల నరయుచు, వేరొక వంక త్రాగుడును తగ్గించుటకు ప్రయత్నము సలుపుచుండుటచే, లాభ మేముందునో వేరుగ చెప్పనక్కరలేదు. చెన్నపురి కేర్పడిన ఎక్సైజులైసెన్సింగు బోర్డువారు నివేదికవత్సరమున నాల్గు మార్లు సమావేశమయిరి. వీరు ఏమి పాపులను మూసివైచి, ఒకపాపుకు ప్రదేశమును మార్చిరట. ఇదివరకున్న ఎక్సైజు సలహాసంఘములు గాక ముప్పది యూనియనులలో క్రొత్తవి ఏర్పడెను. ఈ సంఘములు 72 పాపులను మూసి వేయించవలయుననియు 134 పాపుల స్థలములను మార్చి వేయవలయునని, సలహాసియగ, 59 పాపులు మూసి వేయబడెను. 127 పాపుల స్థలములు మార్చి వేయబడెను. ఈ సంఘములవారిచ్చిన సలహాలటుండ, కలెక్టరులు తమంతటతామే కొన్నింటిని మూసివేయించిరి. మ్యూనిసిపాలిటీలలోను, యూనియనులలోను మూసివేయబడిన పాపుల మొత్తపు సంఖ్య 1119. ఇన్ని పాపులు మూసివేయబడినను, త్రాగుడు తగ్గుటకు మారుగ విశేషముగ హెచ్చినది. రాబడి ఇంకను వృద్ధియయినది. సేలము మ్యూనిసిపాలిటీలో, కల్లంగడులు విశేషముగ తగ్గింపబడినను, త్రాగుడును రాబడియు విశేషముగ హెచ్చెనని, రివిన్యూ బోర్డువారు చెలుపుచున్నారు. గుండ్రము దాచుకొనిన కూతురి పెండ్లిమానునాయనుసామ్యమున, పాపులను తగ్గించినంతమాత్రమున త్రాగుడు కెట్టి కొరంత గలుగదు. ఇంతకు పూర్వము పలుతావులలో త్రాగెడివారందరును నికమిందొక్క-తావుననేగూడుటతలపెట్టించును.

1919-20 సంవత్సరమున, నిదివరకెన్నడును కల్లంగడులు లేని గ్రామములలో క్రొత్తగ నంగడులు స్థాపింపబడెనట. అలవాటు లేనివారు, రుచిమరుగుట కిదియొక ఆకర్షణముగను. ఒక మాస అలవాటయిన పిమ్మట, వాపుల నెంతదూరమునకు దీసికొనిపోయినను, ప్రజల లక్కడికే వెడతెదగు. ప్రభుత్వమువారు, మద్యపానమును తగ్గించుటకు నివేదికవత్సరమున గూడ ప్రయత్నములను చేసిరట. వీరిప్రయత్నముల ఫలితముగ కొన్ని పాపులు మూసివేయబడినను, త్రాగుడు ఏమాత్రము దగ్గలేదనియు, అల్లరులకు మాత్రము ఎడము గలుగ లేదనియు, రివిన్యూ బోర్డువారు చెలుపుచున్నారు. ఆబ్కారీ రివిన్యూవిూద నాభారపడెడివారు, దానిని తగ్గించుటకు మనస్ఫూర్తిగ కృషి సలిపెద రని తలచుట దుస్సాధ్యము. ప్రభుత్వ పద్ధతి మారనంతవరకు దేశమునందు త్రాగుడు తగ్గిపోవుట యసంభవము. నూతన సంస్కరణముల ననుసరించి ఎక్సైజుశాఖలో నల్లమందుకు సంబంధించినంతవరకు దప్ప మిగిలిన భాగముంతయు ప్రజాయత్నము గావించబడినది సుంత్రులు దీని నికమిందొక పరిపాలించెదరు. వీరు వేరుగ ప్రవర్తించెదరా లేక వెనుకటిమార్గమునే అనుసరించెదరా? అధికారవర్గమువారి సలహా నెప్పటికప్పుడు పొందుచుండెడి ముద్రివర్గమునకు, రివిన్యూపై దృష్టి యుండునా లేక, ప్రజల నైతిక ఆర్థిక కాభివృద్ధిపై దృష్టి యుండునా? రెంటిపైనను సమానాభిమాన ముంచుట అసహజము. ప్రస్తుత పరిస్థితులబట్టి చూచిన మున్నగుగూడ విశేషము మార్పుండదని తలంచెదము. ప్రభుత్వము లెటుల చరించినను, ప్రజలీ త్రాగుడు దుర్భాసమును తను మధ్యనుండి పారద్రోలుటకు ప్రయత్నింపవలయును. గాంధీమహాత్ము డిందుకు తోడ్పడుచున్నాడు. నిమ్మజాతులు సయిత మిదురభ్యాసమునుండి విముక్తి గాంచుటకు సంసిద్ధులుగ నున్నవి. సంస్కర్తలు తమ సంకల్పమును కొనసాగించు కొనుట కింతకన్నను మంచి తరుణము లభింపనేరదు. దేశమందంతటను ధర్మప్రబోధము గలుగుచున్న నీ సమయముననే, ప్రజల జీవితము పరిశుద్ధ మగుట సులభసాధ్యము.

నూలువడుకు విధి

గాంధీమహాత్ముడు యంగు ఇండియా ప్రతికలో నిటుల వ్రాయుచున్నాడు: "స్వరాజ్యమర్హ మను వ్యాసమున, ప్రతి యింటియందును నూలు వడుకుటవలన దేశమునకు లాభ మేమి గలదో వివరించిరి. రాజావు విద్యావిధానములలో దేనియం దయినను, నూలు వడుకుటను నిర్బంధముగ నేర్పవలయును. ఊపిరి విడువకుండను, తినకుండను, మన మెటుల జీవించాలమో, అటులనే నూలు వడుకు వృత్తిని పునరుద్ధరింపకుండ ఆర్థికస్వాతంత్ర్యమును పొందుట గాని, దేశమున దార్మిద్యమును తొలగించుటగాని అసంభవమగును. ప్రతిగృహములో పోయి లెంత యావశ్యకములో, రాటము గూడ అంత యావశ్యకమయిన వస్తువే. ప్రజల దుర్భరదార్మిద్యమును బాపుట కింతకన్నను వేరుసాధనము గనుపింపదు. ప్రతిగృహమునందును, ఈ వృత్తిని ప్రవేశ పెట్టుటెటులు? ఇతి జాతీయపాఠశాలలో నీ పనిని జరుపవలె ను, నే నిదివరకే నూదించితిని. మన బాలురును బాలికలును ఈ వృత్తిని ఒక్కమారు నేర్చుకొనినయెడల, తమ యిండ్లలో దీనిని ప్రవేశ పెట్టుగలుగుదురు. కాని ఇందుకు తగిన ఏర్పాటు లవసరము. దినమునకు పన్నెండు గంటలసేపు

రాటముతో బనిచేయవలయును. పని బాగుగ జేయగల వారు గంటకు రెండున్నర తులముల నూలును వడుకగలరు. ఇప్పుడునలువది తులములు అనగ పాండు నూలుకు నాల్గణాలు ఖరీదగు చున్నది. అనగ గంటకొకకాని వచ్చుచున్నది. ప్రతి రాటమును దినమున కొక మూడు అణాల నీయ గలదు. మంచిరాటము ఏడురూపాయలఖరీదగును. దినమునకు పండ్లెండుగంటలచొప్పున పని జేసిన, ముప్పది ఎనిమిది రోజులలోగా దాని ఖరీదు తిరిగి వచ్చును. ప్రతి పాతశాలయు, నీ వృత్తిని నేర్చుచో, విద్యకు ధనము చేకూర్చుటకు సులభమార్గ మేర్పడును. రోజుకు ఆరుగంటలు పాతశాల నడచుచో, విద్యార్థుల కుచితముగ విద్యను నేర్పవచ్చును. ఒక్క బాలుడు, దినమునకు నాల్గు గంటలు రాటముతో బనిచేసిన, ఆతను దినమునకు పదితులముల నూలును తయారుజేసి తన పాతశాలకు రోజుకు ఒక అణాను సంపాదించవచ్చును. మొదటిమాసములో నాతను నతిస్వల్పముగ మాత్రమే పనిజేయుననుకొనును. మొదటిమాసమయిన పిమ్మట ఆతను రు.1-10-0 లను సంపాదించగలడు. ముప్పదిమంది బాలురు గలసి మొదటిమాసము ముగిసిన పిమ్మట, నెలకు రు.48-12-0 లను సంపాదించగలరు. సాహిత్య విద్యా శిక్షణముగూర్చి నే నేమియు చెప్పియుండలేదు. ఆరుగంటలలో రెండు గంటల బాటు సాహిత్యవిద్యను నేర్పవచ్చును. విశేషశ్రమ లేకుండ, ప్రతి పాతశాలను స్వయం పోషకము గావించవచ్చును. పాతశాలలకు అనుభవ శాలరగు నుపాధ్యాయులను నియమించవచ్చును ఈ విధానమును నెరవేర్చుటలో, రాటముగూర్చిన కష్టమే ముఖ్యకష్ట మగును. ఈవృత్తిని ప్రజలు విరివిగ నభ్యసించవలయు ననిన, వేలకొలది రాటములు గావలసియుండును. అదృష్టవశమున, ప్రతి గ్రామపు వడ్రంగియు, నీయంత్రమును తయారుజేయగలడు. దీనిని మా ఆశ్రమమునుండి గాని మరియొక ప్రదేశమునుండిగాని తెప్పించుట గొప్ప పొరబాటు. నూలు వడుకు పని మిగుల సులభమయినది. దానిని ప్రతిగ్రామములో చొక్క నెల కొల్పవచ్చును. నేను సూచించిన క్రమము, ఈ సంవత్సరమున ప్రజలు పరిశుద్ధులగుటకును శిక్షణ పొందుటకు మాత్రమే యుద్దేశించబడినది మా మూలు కరిగితులు తిరిగి ఏర్పడి, స్వరాజ్యము స్థాపించబడిన పిమ్మట, దినమున కొక్కగంటసేపు నూలు వడికిన చాలును. మిగిలిన కాలమును సాహిత్యవిద్యకు వినియోగించవచ్చును."

లేబరు యూనియనులు

లేబరు యూనియనులను ధ్వంసమొనర్చుటకు, హిందూదేశమునం దనేక ప్రయత్నములు గావించబడుచున్నవి. ఆంగ్ల దేశమున లేబరు యుద్యమము ప్రథమావస్థలోనున్నపు డిట్టి ప్రయత్నములు చేయబడెను. అవియన్నియు తుదకు విఫలములయినవి. మైసూరులో ప్రభుత్వపు అచ్చయంత్రాలయములలోని పనివాండ్లు సమ్మెకట్టియుండిరి. వారిని తిరిగి పనిలో జేర్చుకొనుటకు, పనివాండ్ల సంఘములో నుండి ప్రభుత్వమును మానుకొనుట మొక మరతుగ, మైసూరు ప్రభుత్వమువారు విధించుచున్నారు. ఇట్టి యుత్తరువువలన, పనివాండ్లలో ప్రబలిన యసంతృప్తి మరింత ప్రజ్వరిల్లుటకు కారణ మేర్పడునేగాని వేరులాభము గలుగజాలదు. లేబరు యూనియనులను గుర్తించి, వానితో సామన్యభావముతో మెలగుటకు ప్రయత్నించుట చేతనే, యజమానులకును పనివారలకును సంయోగము కుదురుటకు వీలగును.

డయరుగారి యుపన్యాసము

నేటి తంతివార్తల ప్రకారము, డయరుగారు తమ పర్షియా దండయాత్రను గూర్చి ముచ్చటయగు నుపన్యాసము నిచ్చిరట. దీనివలన వచ్చెడి రాబడిని, ఇదివరకు మనకు దెలిసినటుల అమృత సరములో చనిపోయిన భారతీయుల బంధుగులకు గాక, పైనికోవ్వోగుల భార్యలకు వైద్య సహాయమునిమిత్త మొకనిధినిచేకూర్చునిమిత్తమిచ్చెదరట. రక్తసిక్తహస్తములతో డయరుగారిచ్చెడిజబ్బును స్వీకరింపవలసిన దౌర్భాగ్యము పంజాబు వాస్తవ్యులకు దప్పిపోయినందులకు, సంతసించవచ్చును.

గాంధీమహాత్ముని యభిప్రాయము.

(జింగ్ ఇండియా పత్రిక నుండి)

స్వరాజ్యసభ.

జేమోహా నివృత్తు క్షురాజ్యసభయొక్కను, హిందూ లీగులయొక్కయు పుష్కలం గూర్చి చాల చర్చజరుగుచున్నది. ఇప్పుడు కేవల మిక్కిలి స్వరాజ్య సంపాదనముకే పాటుబడతనని నా యభిప్రాయము.

కాంతము వహించవలెను.

నే నివృత్తు కొనసాగించబూనిన పుష్కలం గూర్చి మనము చాలాకాలము, ఒకే కాలము, వర్తమాన భరణము తగ్గించుదము తెలియుచున్నాము. దీనివలన కొందఱు పెద్దలు దురాభిప్రాయములు పెట్టియు బలపర్చించియు వనిచేయుచున్నారు. నాచేతెప్పి వీరీతము చేయున్నారట! ఇట్టి దౌర్బల్య ప్రకటనలవలన అసలు మనసంకల్పము ధ్వంసమై పోవును. దురాభిప్రాయముల కర్తవ్యమే మనము పోయి వారితో సంగ్రహముగ వాదించి, వారి మంత్రితో పట్టి తీసికొని రావలెను. మనమాటలను నాడు దెలియో, మనము ప్రత్యేకముగ వారితో బాటములను పెట్టి చతురధులకు నుత్తరము నుచ్చేయవలెను. నిజమునను భావ్యతరతము చాలమంది యందుటచే ధరలను మెండుటకు వారి సాధారణముగ వీలందదు. ఏదీయెట్లున్నను, మన మీ దురాభిప్రాయములకు భూతాత్ములను జేసి, మంచిమార్గములకి పిసి కొని రావలసి యున్నది. ఈ వర్తమాన తమ వ్యాపారముల సర్వమును, జేక శ్రేయస్సును పొంద పొటించునట్లు మనము వారి పోరాటమునకవలెను.

వీహారుప్రస్తుత ప్రబోధము.

ప్రపంచమునం దిట్టి గొప్ప ప్రసంగములు జరుగుచున్నప్పుడప్పుడు చిట్టి వివరములు సాధారణముగ జరుగుచుండును. అదృష్టవశమున, అచ్చటి నాయకు లందరును ముందువర్తన తోడ్పడి యీ వివరములు నాపినీరి. ఈ వివరములు జరిగినవలెనుగతి, అప్పుడక్కడదగ్గర నున్న వారికి కష్టము నెలవల కలసితి తెలియును. వీ హారుప్రస్తుత మిచ్చుట, కొంతకృత్రిమో రసకేంద్రుల నన్నిటిని దృఢముగ చేకూర్చుకొనుచున్నది; బాటు రాజేంద్ర ప్రసాదు గారు వాతీయకాలము కష్ట పడ వలసియై యున్నారు. ఈ కాలములో మిక్కిలి సమర్థులు ప్రతిభావంతులు నగు వందెరు లున్నారు! ఈ కాలము దివిదాభివృద్ధి నొందుచున్నది. ఈ కాలములో నుండు వందెరు లందఱును తమ తమ దృష్టి మాత్రమేక చేయుటకే సంకల్పించిరి. వీరి కేవలము దేశోపాధి కావలసిందే నేరములను మాత్రమే తుచ్చుకొని వదిలేయుచున్నారు.

ప్రాణాచారము వదులు.

కలకత్తాలో కొందఱు విద్యార్థులు పూర్వపు పాణిచార కడుటలను మోటు వద్దతి నడపించిరి. వారి, అదృష్టవశమున, దీనిని పెంటనే నిలిపినీరి. వీరికును దరఖాస్తు కట్టబోతువారిని విద్యాలయాధికారులు చూడబోతువారిని, పొందడ నిర్వంధించుటకై కొందఱు విద్యార్థులు త్రోవకడ్డముగ ప్రాణాచారమును వదిలె! ఇది చాల అందవద్దది. ఈ నిర్వంధము కడు మోలెను. దీనితో పరిశీలనమునాడ నున్నది. ఏమనగ ప్రాణాచారము వద్దవాని మీదుగ నెవరైన దాటి పోయినదానిని యెరిగి తోడు తెలియును. ఈవద్దటి దౌర్బల్య వద్దతియని చెప్పుటకు వీలగునుగాని, అయినను దౌర్బల్యమునకంటె నీతి కడ హిందూదేశం చెప్పుకలెను. మన మింకలతో

తెలిసితి పోరాడుచున్నపుడు, అదిరాదు తిరిగి చుటను (శిష్టుల కలకాళ మిచ్చుచున్నాము. వారి, త్రోవ కడ్డముగ వలెనీ, తనమీదుగ నతడు నడిపిపడ నా పోరాటము నెరిగి యుండి "నామీదుగ వదిపాచు"ని నవాయచేయుట చాల హింసైనవని. ఇందువలన నరదేవులే ముందుకు వీలులేని నుండి గూర్వలొపడికొట్టుకొనెను. ఈ నిధియుగ ప్రాణాచారమువలన విద్యార్థులకును దీనితోని మోటుకనముగ గ్రహించియు పోచదు. ప్రపంచయంత్రము రన్నెనిరికొచ్చెను కేవలము కలకత్తా స్వామీనే నమ్ముకొని ప్రపంచమును వింతయనాచారితముగ నేరనియు చేయజాలదు. నవాయచి రా కలకత్తాను. కేవలకలకత్తాను అంగ్లేయక ప్రాప్తింపవో, నదికలకతో నుండు పోషకులవలన ప్రాప్తింపను గాని మరీ నేనాచారు. నవాయచిరాకరణ మెప్పుడును అనవాయ మొందజాలదు. అవజను మనమాటకు దీనితో తావు లేదు. దీని నవస్థించుచుండితిని చెప్పువా రొకకే కష్టమొకటి జోయింపుము యిది అవజను మొందికట్లు చూచువారికి కాన్పించవచ్చునే మో గాని, నిజమునను దానికెప్పుడును నావలెను లేదు. కలకత్తా నవాయచిరాకరణములను తాను చేయు ప్రతికార్యమును బహుభాగముకలతో వదిలితిని చేయుదునుగా! అనవాయముగాని, మోటుకనముగాని, అసంకారముగాని, అయిత్రమైన నిర్వంధముగాని, యెకోకమున గానింకనూడదు. నిజముగ ప్రజానిబృందభారత్యమును మొహందింక కలవలనో, మనము అనవాయతో వర్తించుటకు వీలులేదు. అనవాయము చూపినచో, నీవు పూనిన కార్యయందు నీన నిజమైన సమర్థులై లేదని యర్థమిచ్చును.

హిందూస్థానీ భాషయొక్క అవశ్యకత.

వీరితో నడవ నిజమందలవనీ యావంత్వర కాలములో ప్రతినివృద్ధియు హిందీ సర్వసంపదమును, నూలునకు జేరుటయు, సర్వసంపదము నే పోషించుచుండిని. నాయకులకే ను నవస్థించ బూనిన కలకత్తా విద్యార్థులకు నా వందకరంబును. బంగారా ముద్రాను గావించుటలో హిందూస్థానీ భాష ప్రయోజన లేకుండుట యిది తెలుసు. కష్టమే హిందూదేశమునం దిదివడి పోయినది. మరలొకడు జేరి నేర్పుకొనవలెనను దురభిప్రాయములే గాని వానను హిందూస్థానీ నేర్పుకొనుట కష్టమగుటచే మద్రాసువారును తదితర ప్రాంతములలో నుండువారితో మున్నగును. నిజమునను మాకు గంటల చొప్పున కేవలదేశీయో, సాధారణముగ బంగారీయై నుండువారలతో హిందూస్థానీ భాష నేర్పుకొనవచ్చును. ఈ ప్రకారము జేరదేశీయో మద్రాసువారు అనవాయతో నేర్పుకొనవచ్చును. ఇంక కొద్ది కాలములో యే బంగారీగాని, యెమద్రాసీగాని, యంగ్లీషుభాషను నేర్పుకొనవచ్చును. ఇంగ్లీషు అర్థవంతులకు యంగ్లీషు తెలిసిన యెక్కువందితోననో మాట్లాడుటకు వీలందును గాని, హిందీ తెలిసినట్లుయిన అసంఖ్యాకులకు భారతీయులతో మున్నగునట్టి మాట్లాడుటకు అర్హతకలదును. రాబోవు సంవత్సరము బంగారీయను, మద్రాసువారును హిందూస్థానీలో సాధారణముగ మాట్లాడ గలిగింపవలె నేర్పుకొని, మరీ వాతీయసభ కత్తుని వారలంపు ప్రజలలో విశేషము ముండి తెలియుగల భాషతో మనము మాట్లాడినేగాని, యీ వాతీయసభ వలన విశేషము లాభముండదు; అప్పుడుగాని యీ సభయొక్క నిజముగ ప్రయోజనము గానింకదు. ఈ నిజమునగా చాచివలెనన్న కష్టము నే నెరచుచును; అయినను, మాత్ర ప్రేమ యందట, యాకష్టముల కష్టముగ నుండగూడదు.

ఇంగ్లీషుభాష యేసానములో నుండవలెను?

హిందూస్థానీ అచ్చస్థితిని విశేష యాధికార వాద్య నుండి స్వరాజ్యమునకు; కరాధీనమునండి స్వసంపదమును మునుకు సాగిపోవుచున్న యీ కలకత్తాలో మనవిద్యార్థులెల్లరును హిందూస్థానీ నేర్పుకొనియేగాక, యంగ్లీషు భాషను కొంతకట్టిపెట్టుట ముందెరి నా యభిప్రాయము. తిరిగి కాంగ్రెసుసభ సమావేశ మగుచోటల మనకు స్వరాజ్యము రావలెనను కోరిక మనకున్నచో, యంగ్లీషు మన కతితప్పుక రాగలదను నమ్మక మొట్టి యుండవలెను. కష్టము నిర్దిష్ట కష్ట సంవత్సరకే మనము పొలుబడవలెను. ఆసంకల్పమును వెనకకు నెట్టునట్టిగాని, దాని కి తోడ్పడ నట్టి గాని, యే భార్యమును యే వధును చేయజూడదు. ఇంగ్లీషుభాషాభాషమును మొహందింక కొన్నంతకట్లు యిది మన సంకల్పమునకు కింత తెలు తోడ్పడజూదు. మొహందింకవలెను. ఒకనేర, అసంకల్పమును సాగినిన నుండి చేసిన చేదు పుణు. విశేషముగ యిది మనకతి ఆసంకల్పముగ

బ్రిటిషు 'అరోగ్యకాభివృద్ధి' 1918, 1919 వలె
 త్వరములగు ఇన్ఫ్లుఎన్సా వ్యాధులను రోగముల నెలవ వుర
 జేసినవారి సంఖ్య, విరోధానుభవశక్తి వానుమనందు రి నుం
 త్వరములలో మరణించినవారికంటె చాల ఎక్కువగా నున్న
 దనియు, ఇక మొదట జులైయో వునవారముల వలె ఈ
 అంటురోగములొద్ద తగ్గ దని వైద్యకాశ్రమారంగము
 చెప్పుచున్నా దనియు, తెలుపుచున్నా రు.

అమృతాంజనం దీపా, మంత్రము.

The German Indemnities.

Debate in Reichstag.

Ex-Ministers' Suggestions.

(REUTER'S.)

LONDON, February 2. BERLIN.—During the debate in *Reichstag* on Herr Von Simons' statement Von Schiffer, a former minister of justice on behalf of the coalition parties, approved the declaration with regard to disarmament and reparations. He undertook to support the Government if counter proposals were rejected and *Entente* abided by their demands. Von Mueller a former chancellor on behalf of the right Socialists, also supported the declaration. He appealed to the foreign workers to encourage negotiations for the practical solution of the reparation problem. Von Mueller warned the German militarists and secret organisations of risks of delaying disarmament. Von Hertg on behalf of the German Nationals objected to the compliance with the disarmament demands and was greeted by shouts of *junker*. Von Ledebour, an independent Socialist denounced Von Hertg's views. He urged the Government to negotiate if the *Entente* submitted alternative proposals. He derided the Conservatives protests against the reparation demands in view of the fact that they had intended to exact even larger tribute if they had been victorious.

Firm Measures Urged.

LONDON, February 3. PARIS.—The "Temps" declares that the Allies must adopt firm measures in connection with Germany's refusal to comply with the decisions of the Conference. The paper suggests that the Allies should immediately take possession of the German customs in their respective zones on the left bank of the Rhine, that they should, in the second place, immediately establish customs cordons, separating occupied from unoccupied territories, and that they should, in the third place, immediately come to an arrangement for the purpose of establishing a customs regime, including tariffs, in the occupied territories. The *Temps* concludes:—"Germany proposed to talk, we propose to act".

The World's Dilemma. Housing Shortage.

LONDON, February 2. That the present housing dilemma does not apply only to Great Britain is revealed in a world survey issued by the Housing Department of the Health Ministry, which states that Canada's shortage is 5,000, Switzerland's 55,000 and Norway's 20,000. Australia is hampered by shortage of labour and materials, particularly bricks, the average production of which in 1919 was down to 35 millions. South Africa was also affected, but not to the same extent. In France, the increased cost of building reduced urgent operations in Paris, where four thousand dwellings projected were practically at a standstill. Italy, Sweden, and Holland had taken national action, but, in the United States, no Government housing work had been carried on, and the shortage of two million dwellings had produced a serious situation, especially in New York.

World-Wide Epidemics. A Grave Warning.

LONDON, February 2. The report of the Ministry of Health furnishes a grave warning with regard to the world-wide possibility of a further epidemic similar to those in 1918 and 1919, which were responsible for more deaths than the whole war. A number of very eminent medical men state that the world's outlook with regard to future pestilences is gloomy. From a perusal of carefully prepared reports it is plain that the influenza epidemic remains a mystery disease, despite all experiments, bacteriological tests, and other data. Medical men are at a loss to define the cause or offer a cure. They express the opinion that the conditions over wide tracts of the world will be favourable to further epidemics for at least another generation.

International Labour Conference. The Agenda.

LONDON, February 2. The agenda for the International Labour Conference at Geneva, in October, largely deals with the question of adopting a number of ameliorative conditions aimed at in other occupations to agricultural labour. These conditions include the disinfection of wool infected with anthrax spores, the prohibition of the use of white lead in printing, a weekly rest day, the prohibition of employment of any body under eighteen as a trimmer or stoker, and the compulsory medical examination of children employed on ships.

British Mission at Kabul.

LONDON, February 3. The British Government is receiving regular reports from the British mission at Kabul which is conferring with the Afghan Foreign Minister twice or thrice weekly; but at the present time, it is impossible to say when the settlement will be reached or when the mission will be able to leave Kabul where Suritz, the Bolshevik agent is still busy.

Italian Situation. Indication of a General Strike.

LONDON, February 3. Disquieting reports from Italy indicate the danger of a big strike. Socialist and Labour Conference which assembled in Rome has sent an ultimatum to the Government giving them a short period of grace in which to cease the alleged secret complicity in nationalist terrorism and unless peaceful solution is forthcoming, the National Council will be summoned to proclaim a general strike throughout the country. It is stated that the enormous military forces are concentrating in rebellious Central provinces in order to reassure the civilians and enforce the recently ordered civil disarmament which has been defied.

Indian War Memorial.

The Unveiling Ceremony.

Prince of Wales' Tribute.

(REUTER'S.)

LONDON, February 1. The memorial in honour of Indian warriors who died during the war, which was unveiled by H. R. H. the Prince of Wales, was designed by an Indian architect, Mr. E. C. Henriques. It consists of a dome of white marble, supported by granite pillars with three tiers of steps rising from the slabs on which the bodies of Hindu and Sikh soldiers, who died at Crichton, were cremated.

H. R. H. the Prince of Wales, after unveiling and dedicating the memorial, said that it was befitting to remember, and future generations should not forget, the free men and voluntary soldiers, who true to their salt had given their lives in a quarrel, of which it was enough for them to know that their enemy were foes of their sabbis, the Empire and their King-Emperor. It was a great adventure for them to leave home and a congenial climate, to pass over the "black water" and give all in a conflict of which the issues, to most of them, were strange and impersonal.

The Prince recalled that, when wounded Indian soldiers were brought to England, there had been no place ready for their reception, but Brighton had generously come to the rescue, and with a hospitality which would ever be remembered in India, had given not only her finest buildings, but also her friendship and respect to these gallant men. Brighton had erected a memorial to the Hindus and Sikhs who had died in her beautiful hospitals and had testified her affection and admiration for men who fought so gallantly and bore themselves so patiently and so nobly, during the long months they lay by the sea, thinking of their wages and homes so far away.

"I can assure you," His Royal Highness said "that India never forgets kindness and sympathy towards India, and from this Chattri a wave of goodwill will pass."

The Prince recalled that Muslim soldiers who had died at Brighton had been buried with all military honours at Woking, and he heard that a gate of Oriental character, a gift from Indians, would soon adorn the pavilion. "May these two memorials," His Royal Highness said, "so historical, so instinct with compassion and mutual regard, strengthen the ties between India and our country."

The Prince's Coming Visit.

A guard of honour of the Irish Fusiliers was present at the memorial, at each corner of which stood soldiers with arms reversed, and the 34th Brigade, Royal Field Artillery, fired a salute of twenty-one guns in honour of the Indians who had fallen.

Prior to the unveiling, Sir John Omer, who was Mayor of Brighton during the war, said that the debt they owed to Indian troops was great indeed. Brighton had to-day sent, on behalf of the British nation, this message to the millions in India:—"We honour your slain in the bloody and cruel war, and bear towards them feelings of lively goodwill. We sympathise with the desolate and bereft in their sorrows."

After the dedication of the memorial a firing party of the Fusiliers fired three volleys, each of which a fellowed by a roll of drums. The troops then presented arms, the trumpeters sounded the *Last Post* and the *Reveille*, and thus a very simple and impressive ceremony was brought to a close.

Speaking at a luncheon, at the Pavilion, the Prince of Wales hoped that the postponement of his visit to India had not caused disappointment. He was longing to go to India and assure them that he would give India and the soldiers of India the very kind messages which had been given that day, in the course of the speeches.

League of Nations. The New President.

LONDON, February 3. PARIS.—A telegram from Geneva states that Mr. Hymans has handed over charge of Presidency of the League of Nations to Mr. Gunba, a Brazilian, Ambassador in Paris.

South African Problems. A Canadian's Views.

LONDON, February 2. A Toronto message states that Mr. Rowell's first speech on his return to Canada from Geneva dealt largely with South Africa. He emphasised the cordiality of his welcome everywhere. Mr. Rowell was especially enthusiastic about the public spirit of the British civil servants in remote parts of Africa. He gave prominence to three impressions with regard to the South African problem. Firstly, increasing relative disparity between whites and blacks; secondly the growth of the racial consciousness of the blacks and the possibility of their acting in mass; and thirdly, and most important, Anglo-Dutch relations. Mr. Rowell declared that the nationalist appeal at the Elections was an appeal to the animosities of old-time Boers, while General Smuts laid down that South Africa must either be a sovereign State in the Empire on equality with the Motherland, or a weak Republic. Mr. Rowell expressed the opinion that General Smuts would win. He concluded by saying that he had returned to Canada more than ever convinced that Canada's largest liberty and highest destiny would be found within the British Empire.

Standard Oil Company. War Bonus to Employees.

LONDON, February 2. A telegram from New York states that the Standard Oil Company is ending its ten percent war bonus to all the employees of the Railway companies and is appealing to the congress to follow suit. Recent reductions to workers in other industries include textiles twenty two per cent, steel fifteen per cent, copper mines twenty per cent and sewing machines twenty per cent. In Great Britain tin miners in Cornwall have had their wages cut ten per cent and jute workers are shortly being reduced ten per cent.

Indian Affairs in Britain.

General Dyer's Propaganda.

Adding Insult to Injury!!

(REUTER'S.)

LONDON, February 2. Brigadier-General Dyer delivered an interesting lecture at the Ambassadors' Theatre on his campaign against Persian raider tribesmen in 1916. The Proceeds of the lecture are to be devoted to the fund for supplying medical aid to the wives of the Indian Army officers.

Lord Reading.

LONDON, February 2. Preparatory to his departure for India, Lord Reading is occupying a room at the India Office. It is stated that Mr. Hignell has accepted Lord Reading's invitation to be his Private Secretary. Major W. Muir, of the Fifteenth Sikhs has been appointed Comptroller to the Viceroy's household. Major Muir is at present at home on leave.

Appointment of Puisne Judges.

H. M. King's Approval.

LONDON, February 2. H.M. the King has approved the appointment of Mr. Louis Charles Crump to be Puisne Judge, Bombay, in succession to Mr. Hayanar Hayward and Mr. Benjamin Lindsay to be Puisne Judge, Allahabad, in succession to Mr. Knox, who is retiring in July.

Affairs in Egypt. Willcocks Libel Case.

LONDON, February 2. CAIRO.—The hearing of the Willcocks libel case has been adjourned to February 7th owing to the counsel and the jury suffering from influenza.

The Austrian Republic. Crown Jewels.

LONDON, February 3. A telegram from Vienna states that the newspaper *Extrablatt* announces that the Republic is shortly suing the Ex-Emperor Karl for the return of Austrian crown jewels valued at fourmillion sterling which were smuggled to Switzerland in 1918 by Count Berchtold. The paper states that this action is due to Italy claiming a portion of the jewels. It is believed that Karl sold most of the jewels to pay for the upkeep of his family in Switzerland.

(Associated Press.)

All-India Railway Men's Conference. Presidential Address.

BOMBAY, February 4. The All-India Railway men's Conference opened to-day in the Empire Theatre. Delegates of workmen from all over India were present, the hall being quite full. Mr. S. Titus of the G. I. P. Railway as Chairman of the Reception Committee welcoming the delegates said that in their present unorganised state railwaymen could not achieve their goal. But the present meeting, he hoped, will truly lay the foundation of a federation which, avoiding politics, will in time bridge the gulf between capital and labour on terms of equality and mutual respect. They did not mean to be undisciplined rabble, indifferent to those in authority. Rai Sahab Chandra Prasad was then elected President and delivered his address. The President dwelt on the need of an All-India organisation of Railwaymen and referred at great length to the disabilities of Indian railway employees. He said that the present system which had created racial distinction was wrong and it was the duty of all lovers of fairplay to combine and remove all injustices wherever found. He dwelt exhaustively with the conditions of all grades of railway service and referring to Sir Henry Freeland's remarks before the Indian Railway Conference Association in October last that sympathetic touch between officers and men were very desirable Mr. Chandra Prasad remarked that this was possible only when there was justice and there existed no distrust or suspicion on the side of those in authority. The President expressed himself in favour of determining at the earliest possible date the contracts of companies entrusted with working and management of Indian State Railways. The President advised the railway employees when making representations to do so in reasonable spirit and to try their best for maintaining harmonious relations with officials and as far as possible to settle the disputes amicably by negotiating and arbitration without resorting to direct action. He trusted that the railway authorities would also be reasonable when considering the grievances of their subordinates. In concluding he said:—"Railways are yours. You have a sacred trust in your hands and you must discharge that trust in sacred manner. The country pays for railway service and expects service to be rendered in satisfactory manner without undue burden upon the people and without you being unreasonable to those whom Providence has placed under or above you. To the higher officials, I would say, Be reasonable in fixing your own emoluments and privileges, show magnanimity of your heart by self-sacrifice and contentment by the glory of high office which Heaven has given you. Curtail your personal wants and do justice to your subordinates."

The Conference then adjourned till to-morrow.

A message from Indore says that a mass meeting was held there under the presidency of Sir Hukamchand Kt and a resolution was passed expressing indignation at the one sided, irresponsible, and vilifying writings against the Indore State in the *Pratap*, the *Bombay Chronicle* and other papers.

The strikers of the Agra Medical School who were served with notice to resume work on the 3rd instant by the Civil Surgeon, have all returned to school and the trouble is now at an end.

The Nation's Call.

Boycott of Colleges.

Forced Labour in Kumaon Hills.

U. P. Government's Attitude in Rae Bareilly Disturbances.

(Associated Press.)

Propaganda in Poona.

"Don't Listen to Moderate Counsels".

POONA CITY, February 4.

Messrs Shaukat Ali and Jobur Ahmad arrived at Poona on the 3rd morning. A meeting of the college students was held on the open grounds of Shivaji Mandir under the presidency of Professor Paranjpye. Nearly five thousand students attended. Mr. Jahur Ahmad addressing in Hindustani exhorted the students to sacrifice their studies for the sake of the country and faith. Mr. Shaukat Ali followed in English. He said that the students ought to be full of enthusiasm, spirit and electricity, not sane, moderate, liberals and calculating like heads of the colleges who have lost all their manly spirit. The students of Maharashtra especially should prove true to their traditions and respond to the country's call. He spoke God's truth. British administrators thought of England first. He would like to get his country freed from foreign domination by all means. He would advise practising non-violent non-cooperation. When he travelled in Maharashtra visions of old fights for liberty fought by Maharashtra came before his eyes and he longed to see his country free and glorious. Non-co-operation is the only remedy. Don't listen to moderate counsels only because the counsellors are old. Old age palsied with cowardice have no right to obedience. He assured that the Mohamedans would stand by the Hindus whatever happens. Mr. Gandhi and Ali Brothers may be sent to gallows; but hundreds must take up their work. He concluded his speech with a appeal to boycott the colleges immediately. The President assured the guests of Hindu support and after Mr. Kelkar proposed a vote of thanks, the meeting was dissolved. Messrs. Shaukat Ali and Jahur Ahmad visited Jumma Masjid and the national Moslem school addressed Gujarati merchants and the Deccan College students. They left by the afternoon express for Bombay.

Moderate Counsels.

End of Bombay Series.

BOMBAY, February 4.

The third and last of series of lectures on non-co-operation and education, this evening, under the presidency of Mr. Cowasji Jehangir, Junior was again broken up among tumultuous scenes created by non-co-operationists, students and adults and shouts of *Mahatma Gandhi Ki Jai*. The speakers were not allowed to speak at all. The noise created from the beginning was great. As personal violence was apprehended, Mr. Shastri was conducted out by a back door.

Labore Students' Strike.

Gradual Spread in Mofussil.

LAHORE, February 4.

The Students strike situation remains unchanged in Labore but the movement is slowly spreading to mofussil colleges. It is stated that about a hundred students in the Khalea College, Amritsar have signed a declaration as non-co-operationists, about a dozen have handed in their resignation in writing and about a hundred are absent without leave. Dr. Kitchlew visited the college on Wednesday and Sardar Sardul Singh on Thursday. In the School the boys so far have shown strong opposition. But the movement appears to be spreading.

At Patna.

National College.

PATNA, February 4.

Reports from mofussil show that in several places in the province, meetings are being held in connection with the non-co-operation movement and schools are being started by the supporters of the movement in Patna. With the exception of meetings of students and others working for non-co-operation things remain quiet for the past few days. In the newly started national college which will be formally opened by Mr. Gandhi on the 6th instant, there are about 60 students. In the same institution about 75 volunteers are being trained for propaganda work in mofussil. Mr. Gandhi is expected to arrive here on the morning of the 6th and remain till the 8th.

Calcutta 1st National College.

Course of Studies.

CALCUTTA, February 4.

Mr. Gandhi to-day opened the first National College in Calcutta in a spacious four-storied building in Wellington Square. There are forty rooms and four halls in the house with accommodation for nearly three thousand students. There was no table, bench or chair, during the opening ceremony, the people sat on the mat. The curriculum was entirely provisional for one year the two compulsory subjects being spinning and Hindustani. At present, they would have commercial and technical departments. Lectures will be delivered in Bengalee.

Mahatma's Tour.

CALCUTTA, February 4.

Mr. Gandhi and Mr. Mahamad Ali left to-night for Jharia by Gaya Passenger train. There was a large gathering at the station to see them off and as the train steamed out shouts of *Mahatma Gandhi Ki Jai* were raised.

Mustafabad Zamindars.

ALLAHABAD, February 4.

A meeting was recently held at Mustafabad of over a thousand Zemindars and tenants and resolutions were passed condemning the non-co-operation movement as disastrous to their interests.

Import of Cotton Piece Goods.

Gradual Decrease.

CALCUTTA, February 4.

The total imports of cotton piecegoods into Indian ports from foreign countries during the week ending 22nd January last amounted to twenty four million yards as against forty million yards in the corresponding period of last year.

Forced Labour in Kumaon Hills.

Almora Magistrate's Notice.

ALLAHABAD, February 4.

Papers are giving prominence to the question of forced labour near Almora in the Kumaon Hills and have published the letter of the District Magistrate, Almora, requesting P. T. Charnap Lal, P. T. Badri Datt, Pande Kater Shakte, and P. T. Harground Pant, Vakil, to leave Bagawatwar for the reason that the agitation that they were conducting there on the subject had passed the limits of constitutional agitation.

Rae Bareilly Tragedy.

U. P. Government's Attitude.

The United Provinces Government has issued a resolution on the Rae Bareilly disturbances in which the Governor-in-Council has come to the conclusion that it would serve no useful purpose to hold any further enquiry and says that as to the origin of the disorder there can be no question that it was the work of agitators acting on the agrarian population which has grievances. As regards the shooting there is no question of any vindictiveness. The men acted without orders according to their rights in self-defence and cannot be held to blame. Orders will be issued in future that very clear and definite instructions should be given to armed men not to fire unless, ordered by their officers, or unless, if they are isolated, they have to defend themselves. Out of 1,024 men arrested all have been released except 108. The Governor-in-Council regrets the loss of life and thinks it was unavoidable in the circumstances. The peace of the district is not yet completely restored. The Government is about to introduce legislation to deal with the agrarian situation and the Governor-in-Council calls on all loyal men to support authority. The District Magistrate of Rae Bareilly has issued notices prohibiting the mass meeting organised to take place at Rae Bareilly on the 6th February.

Alleged Torture.

In a case before the Deputy Magistrate, Allahabad, Ghisai Tevant has filed a complaint. One of the accused Thakur Sarganch of the Kisan Sabha approached the complainant and asked him not to cultivate the field as it was against the objects of the Kisan Sabha to take land from the Zamindar from which a tenant has already been ejected. On his refusal to do that, the complainant was taken before members of a Panchayat by Thakur and other accused and was ordered to pay Rs. 102 as a fine and was threatened to be excommunicated from his caste. On complainant's refusing to pay the fine imposed he was stripped of his clothes, was detained the whole night in open air, and next day he was made to pay the fine. The case is proceeding.

Congress Committee's Sympathy.

A Warning.

At a general meeting, the United Provinces Congress Committee have passed resolutions on the Kisan movement sympathising with the grievances of the Kisans and warning them that interested parties, whose sole aim is to discredit the Kisan movement are at work against them and not to be misled by these people. A Committee has been appointed to investigate the cases of maltreatment and oppression and afford all possible relief to the sufferers. New rules and regulations have also been passed for the constitution of District branches, fixing subscriptions etc., and it was resolved that District Congress Committees which do not agree with the new creed of the Congress, should be disaffiliated.

Sir Baden Powell.

ALLAHABAD, February 4.

Sir Robert and Lady Baden Powell arrive in Allahabad to-morrow afternoon and after reviewing local scouts and girl guides, will leave for Jubbulpore in the evening.

Bombay Cotton Market.

BOMBAY, February 4.

Cotton market is ruling very dull for want of enquiry and prices declining for ready cotton. Forward market showed weaker tendency. There was selling by jobbers. Broach April and May opened at Marwadi bazar at 301, declined to 298; closed at 300.

The Duke's Request.

Film Record of Visit.

(ASSOCIATED PRESS.)

CALCUTTA, February 4.

At the request of the Duke of Connaught Messrs J. F. Madan Ltd., gave an interesting special exhibition of pictures of the Duke's visit to Calcutta and of the shooting trip in the Central Provinces at Government House last night, just before His Royal Highness's departure. The Duke and the Governor enjoyed the film, which was entitled, "The Royal Messenger of Peace and Good will," to the full and both congratulated Mr. Jehangir Madan, who was present, on its excellence. His Royal Highness expressed a desire to see the remainder of his tour on the screen in Bombay.

Farewell to Calcutta.

Governor's Reply.

CALCUTTA, February 4.

His Excellency the Governor of Bengal has received this afternoon the following telegram from Field Marshall His Royal Highness the Duke of Connaught:—

It is with many regrets that I bid farewell to Calcutta to the many friends I found there and to your Excellency. It has been a great privilege to meet once again the gifted people of Bengal at this great epoch in their history and I pray that every blessing may rest upon them. To your Excellency I owe sincerest thanks for the unfailing kindness, and I would ask you to express my lively sense of gratitude and appreciation to all who were associated with the arrangements for my reception and to tell them that I carry away with me most happy and enduring memories of my visit to Calcutta.

His Excellency the Governor has sent the following reply:—

I am deeply grateful to Your Royal Highness for the gracious message which you have sent me on your departure from Bengal and I desire respectfully to acknowledge the service which you have rendered to the people of this Presidency by your historic visit. May I also, on my behalf, and on behalf of all those associated with me in the welcome duty of making arrangements for your Royal Highness' reception, give expression to the unbounded gratification which your visit has afforded us.

Duke's Delhi Visit.

Inadequacy of Press Arrangements.

DELHI, February 4.

Commenting on the inadequacy of press arrangements in connection with the Duke's visit to Delhi, the *Eastern Mail* observes:—Very little trouble seems to have been taken by those responsible for arranging seats for press in connection with the visit to Delhi of H.R.H. the Duke of Connaught. The officials concerned with this duty, for it is a duty seem blissfully ignorant of journalistic methods or necessities and we hear that arrangements such as they are being conducted on a scale which can only be termed inadequate and with a lack of common courtesy which is deplorable. The so-called press camp is situated miles away from places where series of functions during the Royal visit are to be held and transport arrangements promise to be most unsatisfactory. It has actually been suggested that forty odd odd visiting journalists should journey to these various functions in a single motor lorry. Apparently no special passes are being issued to enable the pressmen anxious to get from point to point expeditiously or to reach telegraph office in reasonable time. This is a matter which anyone who knew anything of the work of a press correspondent on such occasions as the Duke's visit would at once attend to. As it is, pressmen will apparently be held up indefinitely wherever they may happen to be at the close of one ceremony till officials in charge of routes allow them to get through with the general public. Caustic remarks already freely circulated with regard to similar arrangements in Madras are likely to be repeated regarding Delhi unless the Department concerned entirely changes its present attitude. Officers concerned might well look up to the arrangements made in this connection for last Delhi Durbar.

Bengal Council.

Agenda of the 1st Meeting.

CALCUTTA, February 4.

The first business meeting of the reformed Bengal Legislative Council will be held on Monday next. The only Legislative business on the agenda is the election and determination of salary of the Deputy President of the Bengal Legislative Council. Notice has been given of thirteen resolutions with certain amendments to some of the same. A determined effort will be made to reduce the salaries of Ministers and notice is given of no fewer than eight resolutions on the subject, the last motion being that the question of reducing of Ministers' salary be referred to a committee.

Calcutta Trans.

There is no change in regard to the tram strike. Half a dozen motor lorries with trailers attached are running for the convenience of the passengers.

Lilloah Workshop.

CALCUTTA, February 4.

Of the 8,000 railway workers on strike at Lilloah 300 presented themselves at the work shops to-day but the management decided not to open them. No disturbances are reported.

Foreign Money Orders.

A Notification.

DELHI, February 4.

A gazette of India Extraordinary notifies that in the case of foreign sterling money orders the rate of commission shall be Rs. 1-7-0 for every sum of five shilling or fraction thereof.

H. E. The Governor of Bombay has appointed Sir Narayan Ganesh Chandavarkar, Kt, late Judge of the Bombay High Court as President of the Bombay Legislative Council.

అందఱు స్త్రీలును 2:—ఇట్లు సదుపద్యములున్న గ్రంథము
 ధానమునందును గ్రహించుట. పోలేందు లిద్దరైనయూ వేరేమఱు
 లిదివరలో జరపుచున్న ఉత్తరవత్సవృత్తరము లాగిపోయినవి.
 ప్రత్యాఖ్యిప్రాచీనులను కనుగొనుటకు తాముగోరించలేదని విధూ
 నియమము యనుటయే దానికి కారణము. పోలుల వైద్యములు
 పెన్నానైపుడు విమనక అచ్చునోయ్యందుకులన ప్రత్యాఖ్యిప్రా
 చీనుల తమకు విద్యధునిగా వరియించితిమనను ఉద్దేశమున
 తామిట్లు నిరాకరించతలసినవచ్చునదని లిద్దరైనయూ తెల్పి
 చున్నారు.

రాధానందేశము

విజ్ఞప్తి:— సారస్వతానుబంధమునకు ప్రతిపదసారమును తప్పకుండా చదివినవలెను. ఇది సారస్వతానుబంధమునకు ప్రతిపదసారమును తప్పకుండా చదివినవలెను.

రాధానందేశము

పాపాదు కృష్ణమూర్తిగారు. ఈ క్రికమనీయమూర్తి, యతి చిత్రసారము, సర్వలక్షణకరణ్యుడు, దార్శన కల్పకళాని, కృపామృతాధియ ప్రోకగుణోన్నతుండనీ తోడను నీడను వార భక్తులు శ్లోకవృద్ధుల సీమల విశుద్ధగతి నిర్వహించు నెప్పుడును. ఈ మానవమాత్రుడంచునభిమానము బూనినృధాన్యవాదముల మానుడు, సర్వకైగలమాప్రియుఁ డీతఁడు, మానవాకృతిన్ బూనెన భర్తమార్పగ, గుబోధనోన్నత, ధర్మమైతెడన్ న్యూనత మాన్పి వెంపగ, మనోహరలీల ధర్మవర్తింపగన్.

అత్తగౌనము.

(అనంతపంతుల రామలింగస్వామి గారు.) సాకములో నీ కేటికి? సరకములో నీ కేటికి? తేవహింస నేవగించు భావ మూనుమా! * * * * * లోకులలో నీ కేటికి? కాకులలో నీ కేటికి? అంతరాత్మ సందేశము నాచరించుమా! * * * * * నియమములో నీ కేటికి? నిష్కతోడ నీ కేటికి? స్పటికమువలె శుభ్రముగా బలగుచుండుమా! * * * * *

దీపములో నీ కేటికి? ధూపములో నీ కేటికి? మానసికారాధనమును మలువఁబోవుమా! * * * * * త్యాగములో నీ కేటికి? భోగములో నీ కేటికి? దేవాధారభావసరము నూహ నేయుమా! * * * * * ఆర్యునిలో నీ కేటికి? శాస్త్రునిలో నీ కేటికి? మానవ సామ్రాజ్యసంహార మలువఁబోవుమా!

భట్టశ్రీకుమారిల స్వామి

మీమాంసానుశ్రీయ శాబరభాష్యవ్యాఖ్యానము (విద్యాకేళి) ప్రయోగోన్నత్య కాత్రత్యాదితి. గానీ మొదలైనట్లుగా అర్థమును తెలుపవు గనుక, అసాధువులు అందుకా అని ఒకప్పుడోము. ఎందుకనగా ఆ మాట లోకవిద్యుద్ధులు. గానీ మొదలైన పదములు అర్థమును తెలుపుదున్నవి. కృష్ణులు సాధ్యసాధుక అవ్యవహితములు బుర్రా అవ్యవహితములు చెప్పేవేదములో ఈసంగతి లేదు. వేదముకప్పు పటి యేదియును అవ్యవహితములు అని ప్రయోగము కాబోదు. కృష్ణులు సాధ్యసాధుక కాత్రత్య కానిం తలాలవని చెప్పిరిమి. ఇక త్రివిధప్రమాణములలో దేవతలైన గా కృష్ణులు సాధ్యసాధుక సిద్ధించునోమా చూడము.

సంస్కృతమునందును, కృష్ణసారభాష్యమునందును, పదము లందున్న పదములు భేదములేకుండా కుద్ధముగానే క్రతగా గోచరము లగుచున్నవి. ఈపదములు విశేషముగా ఉన్నకృష్ణులు గాని సమాదానములుగా ఉన్నకృష్ణులుగాని సాధ్యసాధుకలు ప్రాణని త్రవ్యక్షయములు అగుటలేదు. అనగా చెప్పి కొన్ని సాధువులుగా, కొన్ని అసాధువులుగా నివదెత్తు. అన్న ఒకసంగతిగా నివదెచుచున్నది. కనుక ప్రత్యక్ష ప్రమాణములేక కృష్ణులు సాధ్యసాధుకలు లేకుంటేదు. అనుమాన ప్రమాణములేక గూడా సాధుత్వా సాధుత్వములు తెలిసికొన సాధ్యముకాదు. అనుమానమునకు వ్యాప్తి అవసరము. సామాచర్య నియమము వ్యాప్తి. ఎక్కడ పొగింతునో అక్కడ అగ్ని ఉండును. అను నియతసంబంధము సామాచర్య నియమము. ఇట్టి సామాచర్య నియమము కృష్ణులు సాధ్యసాధుక విషయమున లేదు. కనుక అనుమాన ప్రమాణములేక సంయతము సాధ్యసాధుక సిద్ధించునలేదు. (తివిధ ప్రమాణములలో దేవ తేతక కృష్ణులు సాధ్యసాధుక తెలిసికొన సాధ్యముకాదు. ఎవరైన నొకప్పుడును ఇదిసాధువు ఇది అసాధువు అని చెప్పిన ఏమి ప్రయోజనము? ఆ పదములు అసామాధికము గనుక నిరాకరించుచున్నాము. విధినిషేధ పరములైన వేద వాక్యములు ప్రమాణముని ఒక్కొక్కటియును. వేదమునందునుం రము అర్థవాదములలో కన్దుర్యూతమును, తద్దత గుణదోష ములకు చెప్పేకర్తవ్యము ప్రమాణముకావు. విధినిషేధాత్మకములు కావు గనుక.

జరిగినవి. సాధుకృష్ణులు ప్రతిపదసారము ఎక్కడను లేదు. ఇక ప్రతిపద సారమును చెప్పే విధివాక్యములు ప్రతి పదము యొక్కవిధులు. మీ మతప్రచారము కృష్ణులు అంతులు అవశ్యములే యొక్కరగా ఉండును. నకలంబం భక్తియేవ (నివలిప్త కాణములో చంపిన బంధువుయొక్క చూసమును తినగూడదు) అన్నట్లుగా-ఈమాట అసాధువు గనుక ఉపయోగింపకద్దు. అని ప్రతికృష్ణులును ప్రతిషేధమును చెప్పుటయు అసంభవము..... ఈమాటను ఉపయోగించవలసింది. ఈ మాటను ఉపయోగించకద్దు, అని ప్రతిపదమునకు ప్రత్యేకముగా విధి, నిషేధము చెప్పుట మొదలు పెట్టినట్లుయితే, ఎన్ని కదములున్నవో అన్ని విధినిషేధవాక్యములున్నవని అనుకోవలెను. అప్పుడేదేదో కృష్ణములభూత వేదవాక్యములు త్రెగో కృష్ణముగాదా వట్టెన్ని అసంభూతములైన వగును.

[స్వప్రతి మాటభూతమైన ప్రతి తేనెవృక్షము ఉత్పన్నమైనదని, పూర్వమునెవని తెలిసికొనవలెనని సంప్రదాయము] కాని, అట్టి వేదవాక్యములలో కొంత కేళభాగముగాదా నిర్వచించలేదు. అన్నీరము కానిది, అనగా నిర్వచించనిది, కృష్ణులికి మాటలు కానేరదు. ఎందుకంటే, ఎవ్వరును అనుమతించకముందునే ప్రతి కృష్ణులికి మాటలు కా బోవుట. ఇది అర్థవంతము గనుక సాధువు. ఇది అర్థవంతము కాదు గనుక అసాధువు అని విధినిషేధములు చెప్పలేదు. ఎందుకనగా మీర అంశములలోని అన్నీ అర్థవంతములే అయియున్నవి. అర్థవంతములే ప్రయోగించవలసినవి. అవి విధించదము అవగతముకాదు. ఎందువల్లనగా ప్రతిపదమునకు అర్థవంతములైన మాటలులే ప్రయోగించుట. ఇది అర్థము తేవకాటిని ప్రయోగించదు. అర్థవంతములు కానిమాటలును ప్రయోగించకద్దు. అనే నిషేధముగాదా అవసరము కాదు. ఎందుకంటే అట్టి వాటిని ఎవడూ ప్రయోగించదు. (పాపియే లేకవృక్షము నిషేధమందుకే ఇట్టి విధినిషేధములు నిర్దుతాను, నివృతా వస్తు అనే విధినిషేధములవంటివి. సాధారణ మునుష్యులందఱు నిర్దుతానుగారు. నివృత వస్తువులు తొగక. కనుక స్వరూపిద్ధముగా (పాపి ఉన్నచోట విధి, పాపితేచోట నిషేధము అవసరములు కావు. ఇదిఅంతే సిద్ధమై ఉన్న అర్థమును విధించవలసిన వనిగాని, నిషేధించవలసిన వనిగాని లేదు. వ్రో. వాచకైర్వాషికవ్యం హి (పాత్రత్యాప్త విశాలతే, అంతక సేవేధకృ వాప్రాప్త రకలవృతే.

నన్నయ భట్టారకుడు.

(శ్రీ శేషాద్రిరమణ కవులు) నన్నయ రామండి కానిలాన కుశలూత్రమే రచించెనని నారాయణరావు కంఠమువాన సిద్ధమైచిరి. కవి లోకము నుండి నన్నయభట్టారకుని బహుమూలించెనుడులకేసి యామా నింతుము. కాని రామండి కా నిలానమునంటి కుష్కగ్రంథము నన్నయ చెప్పెనన మామంతరాత్మ యంగీకరించుటలేదు. ప్రతి పదము అవప్రయోగము వలన రామండి కా నిలానము విదు వేదవశతాబ్దములోని ప్రబుధకవులు, అంతు ముఖ్యముగ దత్త మండల వాసులును నందవరీతులు దానిని రచించిని యా హింసకచ్చుకు. ఈయూహా బ్రహ్మశ్రీ వీరేశలింగము వంటి అంబాటి నైత మున్నటుల నాంధ్రకవుల వశప్రమా ప్రాత్ర మావృతలనె చెలియను.

పోతరాజు బైరవుడు.

(వంశూరి సుబ్బారావు గారు)

ఈ కడను శ్రీరంగ మాహాకృత్యము, రత్నకావ్యము, కవిగబాంతుకము నను గ్రంథముల రచియించెను. ఈ గ్రంథములు మూడును నీ క్రిందని తానె రెండుమాత్రమే ముద్రింపబడినవి. కవి గబాంతుకము ముద్రింపబడలేదు. ఇదియు కీర్తిని చాచితము శ్రీరంగ మాహాకృత్యము వీరితో శ్రీ మానవల్లి రాజకృష్ణయ్యగారును, అంధుల చరిత్రముతో శ్రీ వీరభద్రరావుగారును, అంధకవుల చారిత్రము నూతన ముద్రణముతో శ్రీ వీరేశలింగము పంతులుగారును చచ్చించి యున్నారు. అందు ధైర్యుని కాలవరకు మిక్కిలి.

(1) "పైయడతను లాల్ బిలికించాడ" (1570 సం
వ సం. 1570 సం. కాలము నిర్వచించబడుచున్నది.) (కా. మా. రా.
కృష్ణమూర్తిగారు.

(2) “శ్రీరంగ మాహాత్మ్యముయొక్క (1) పీఠికా శ్రీ మాహాత్మ్య రామకృష్ణకవి గారవ గ్రంథము (గ్రీ|| 1580 తొండెను గావు) నికలకు 1580 ప్రాంతముల నుండవచ్చునని చెప్పిన నిర్ధారము కేవలము పొరబాటు. సింగన మాధవేంద్రుని కాలమున గౌరవ యాత్మయు లక్షణాదీపికలవలన వెలయు యున్నది గావు. పోక సింగన మాధవేంద్రుడు (గ్రీ|| 1880 తొండెను దుటెయొక సింగన మాధవేంద్రుడు 1427 వలసను బాపాలసము దేవనవాడ గావున పీఠికా వెలకాలమున గౌరవ మహాకవి జీవించియున్నది, గౌరవామాత్యుని త్రుకుండకు వైశవ మహాకవి 1480-1480 సంవత్సరము ననుచు నుండెనుట సత్యమునకు మారుమరాదు,” అచ్చనూరుపురము తిలక భాగ 109 పుట.

(3) ப்ரெஸிடென்ட் ஸ்டீவ் ஸ்பீட்சுமன்
உருவகிப்பதில் ஸ்பீட்சுமன்.

“.....రావు మాధవ స్వపాతని మంత్రిగా నుండిన పాతరాజు తమ్ముని కిహారందైన మనసారాశకతి 1440-1480 సంవత్సరముల ప్రాంతములయందు నుండి యుండవలెన.”

అంధకపుల చరితము ౧౩౯ పుట మాతనముద్రణము.

అనగా గౌరవ కొడుకు ప్రైరత్వం 1480 ప్రాంతముల నుండవలెనని క్రితులులవారి యభిప్రాయము. అతడు క్రింగ మానక కృత్ కృతిని కానిర్లు మిట్లు చేసినందున ప్రైరత్వం కప్పటికాడే యని క్రితులులవారి యభిప్రాయము.

“అందుచేత విత్తపత్రుని కమ్మందైన రాజవంశి
1450-60 కంఠ ప్రాంతములందు దుండవని యూహించవచ్చు
అనుచు నున్నాను.”

ఈ రాక్షసుడు లోకే ధైర్యము కృతి యొచ్చినది. కావున
ఆ బ్రహ్మచర్యము చరిత్రకారులు కానవచ్చును. గ్రంథములు మరి
కొన్ని చదివిన ప్రయత్నించుము. అంటిరి కదా!

దీని మువ్వకు సాధారణముగా దీసికొని వెళ్ళిపోతూ
 వారి వంశవర్తిత్వమనందలి యనుబంధము లెని వ ప్రతిబోధము
 యిందును హేళ్యర కానకమున జూడుదును.

యస్మాదాత్మకభూతజ్ఞః కవిరస్తాత్రైకపాత్రికృతాః
 మత్వాచక్రతి రిద్ధిమతి శుభ్రాంబాన్యసింహజ్ఞః
 సోమం వేద్యవంశిరీతరక్తవంశః శివోరక్షోన్యసం
 తపస్వాగ్నయవోమహారరచనాం శత్యజ్ఞుచాచికరత్ ||

ఈ ప్లోమను క్రిందకేలింగం పంతులుగారు 895 పుట
(మూలము ప్రతిపాదన) తోను, క్రిందగద్యరూపుగా 47 వ పుట
అందుకును, క్రింద గూడవరూపుగా తోను సూచనాపరిచినందున

పాతీ కాసునమును పరిశీలించి రహస్యము. ఇంత కానినర్థము
రహస్యము.

“వంశస్థం శార్కకాబ్ధ కాలినిశేషేనైవలే ఘట్టశే
మానేవాచయం సింగధూపతి శుభ్రకీ మాధవోభూధరః॥”

అందుఁ బై స్తోత్రమున “యస్మామాక్యః.....పోత
కాశోఽస్మహం” అందుఁ జెప్పబడియున్నది. ఈ పోతరాజు
నే గాకము—

“నిద్రాన మాధవ శీతపాదజలః
మంగళమూర్తి మంత్రైస్సౌజగతి

నాగదొండు పెద్దన పోతరాజునకు
దగిత తమ్ముడని యాకోశుని దెల్లకుల్లి

పట్టపట్నం నాటిక భాగ్యలలిత
బాటూల శురభిః సుందరీమణిః
హనుమత్ కల్యాణమణి శంకరాభిషేకి

గట్టి పోచాంబకు నారాణదురుఁచ
నారకు గోతుండ నారనాహు యదే.”

నని గౌరవ చెప్పుతున్నాను. ఈపాతరాజు గౌరవ పెడతం
 (దీనిని వై చక్రకావ అంగీకరించిన విషయము.

కావున బోధ రాజు వైవాహికము నవసరించి కా. కే. 1298 లో నుండఁగా నాతని తమ్ముకి పుత్రుఁడు గారఁడు నాతని పుత్రుఁడు ధైరపుఁడు కా. కే. 1877 (సాంకయల నుండురు గాని వైశిష్ఠ్యక చరిత్ర జూరలుకు నూపించిన కావ మలలో నుండుకు పొసగదుకదా!

ప్రతరాజు నకు నరికి గౌరవాంతి యిచ్చిన ప్రత
రాజు వారెవ్వరిని తీసికొని తనకును దెలియజేసె.

ఈనవి రక్షక ప్రయోగమునకు నుత్సాహమున నెఱచు
టిక అభ్యుదయోద్యమ ముపాదుచు విప్లవదేవతను, గాడి
యొనఁ బ్రతి.

ప్రాచీన హిందూరాజ్యతంత్రము

(Ancient Hindu Polity.)

అంధసాదకలారా! క్రస్తుత విద్యాభివృద్ధి నేమి,
 వట్టచరిత్రుల గృహములై రాజకీయోద్యోగములందు నిమగ్న
 లైన మన కుండులము, క్రతు మాతృజీవములైన చరిత్ర
 యాచరింపజుంతులమైన నెలండులము. అదియేమి పుణ్యమోహన,
 మనలూ విద్యాధులు అన్నను, మొనరింపజేయు జీవచరిత్ర
 కనునాభిమానము గాక, జారల పాశ్చాత్య పండితుల మనకు
 ప్రాసేదించిన చరిత్రలే యాధారము చేసికొని జారి నే జరించు
 చుండెడి వారు. పాఠశాలల విద్యాధులు అదియే కత;
 గంభీరము.

హూణులందఱును హిందూదేశచరిత్ర వ్రాసినపుడు, తెలిసివంత వలన మంచి విషయములను గన్పింపి హిందూ జాతీయులు పూర్వకాలమును దాకరచలనియు, నప్పటి క్రభువుల నిరంకుశ క్రభుత్వమునందు నివసించు గదవిన వారము, నాటి క్రభుత్వము ప్రకారభుత్వము కాదనియు, బాధ్యతాయుత పరిపాలనను లభ్య క్రవ లెఱుంగ రనియు నేమియో వారికి దోషివంతవలన నిజముల వలనను కల్పించి, పుటలు నింపెడివారు.

తరువాత, నిమగ్నబుద్ధితో, మనలో విద్యాధిభులు
 “ఇది నిజమే, విస్మయకెప్పటికీ వేషమా ?” అని విచారించి,
 తమకు దోషినంతటాను లేనదే భాందానకాదు తెలుసుకు
 నుంటేయు సత్యావ్యయాలై కొన్ని గ్రంథములను రచియించి
 చూచి వంటియు అనందరస్థులకును ఇవ్వమి అని మన
 ప్రభురకు కొంత ఆశంకలు దీర్చిరి.

బసవసామ్యమునకుఁ జుర్రుతుం దభివ్రుతిలిగిన కొలఁ
దిని, జేకేధక్తి పూరితు లగు విద్యాధితులం జేకేమానం దున్న
వింజిన కొలందిని, చరిత నిర్మాణమునకు గావలసిన నూతన
విద్యయుములం బనిపించుదై కొలందిని, శురుగ్రములం, శ్రుత్యము
లముల నగు నూతన గ్రంథములం, జేకేమానందు జెలవదులకు
అవకాశము కలదు.

ఇప్పటికి వదునెక్కినట్లు నుండి, హిందూజాతవ్యవహారము
విత్తుముగా ప్రాయమునకు, తగిన సాధనములు చర్చితమవోధ
ములు కల్పించినారు. ఆసాధనముల వివరము విత్తుముగా తెలుపు
తున్న తావులేనందున, నా విషయము విరమించినది.

హిందూమత ప్రారంభమును గూర్చి అట్లా నాంధ్ర భారతమునందు ముదిరిన
 తమ జన్మస్మృతియను నుండి నిరంతరము ప్రభుత్వముల (లింగ
 ముగియుండిరా! ప్రస్తుతము ముఖ్య ప్రభుత్వమువారు దయా
 భర్తృభిక్షుగ నొసంగిన యీ కావచభటము, పంచాంగతీ పోర్టు
 పర్వధుల నెక్కుకొనుట కధికారము మొదలయినది మన
 ప్రాప్త్య తెలుగెదా? ఇది మనకు ప్రార్థనములా! కావచ
 పర్వత శివోర నామమిస్తుతి.

అక్షరములు.

(ప్రాచీనాంధ్రారాజ్యాంగతర్లమును గురించి సూరక
మనా తండ్రికి జన్మస్థలం రుజువుకాదు. "సాంఘ్యము
కొక రాజ్యతర్ల ముందేనా?" అని శంకించుచు నాని తండ్రి
యకు గుండె బడలునట్లు 1907-8 ప్రాంతమున మైసూరు
పశువైద్యశాలి యకు వ్యాధికామ్రోగము కాటు జ్యుని
యర్థకామ్రోగము నుపాదింపి ప్రముఖి, దేశమున మహా
కార మొనర్చిరి. తిరిగి దానినే నవరింపి 1916-వ సంవత్సరము
నందు సూరకము ప్రజలు గావించిరి. మైసూరుకామ్రోగము చాల
గుఱుని కాలమునాటి రాజ్యతర్లమును గురించి నిపును నా
జ్ఞానమున్నది. కాబట్టియు చ. ప్రసన్నుని మంత్రి. అతడు
కామ్రోగము. యిర్థకామ్రోగమునకుఁ దెప్పబడిన రాజుని

జనవరి 22 న తేదీనా చూసినవారయితో వివరముల
అంది యాజరములను 24000000 గజముల పొడవుగల బట్టి
విగుతుచే నుండును. 1920 సంవత్సరం యావాతయన
గుతుచేయబడిన గజముల సంఖ్య 40,000,000.

చివరకు నారాజు నందొక్కను బారాజు (అకాబీ) తిరుగుటకు
 ఢిల్లీలో తన సాకర్మకులు కలగజేయుతనం బాబురజు మం
 లు పత్రిక కి బిల్లువారి నొకటన్నది:— అచివాడలు బారాజు
 కు చివరితులకు తన సాకర్మకులు శేర్వాలు చేయలేదు. న
 ఢిల్లీ బాగునో వోలునోను తిరిగితుల శేర్వాలు చేయబడిన భ
 వనమునకు కొన్ని మైళ్లదూరమున్నది. బండ్ల సాకర్మకులు తన
 తిరుగులలో పోవటానికంటె ఇంకా తనకు తనకు
 తనను పోవుటకు స్వామిలు ఇచ్చినట్లేదు. తనకును
 తనకును గలవంతులను నమ్మించువాడు.

నూజనీడు కృష్ణాజిల్లా.

